

культура

щоп'ятниці

16 вересня 2016 р.

і життя

Кришталеві джерела

стор. 3

Режисер без вихідних

стор. 7

«Капраніана»

стор. 10

Місто чорнобривців

стор. 4

Фотоколаж Софії ЛІВІВІНЕНКО

Головний редактор
газети «Культура і життя»
Євген БУКЕТ

актуально

■ МІСТО-ГОСПОДАР «ЄВРОБАЧЕННЯ 2017»

9 вересня міністр культури України провів брифінг за підсумками засідання Організаційного комітету з питань підготовки та проведення в Україні в 2017 році пісенного конкурсу «Євробачення».

Євген Нищук розповів про результати конкурсу на право міста-господаря, а також пояснив критерії, за якими переможцем визначили місто Київ. Окремо міністр культури відзначив міста-учасники конкурсу, які гідно боролися за право приймати «Євробачення 2017».

«Це була справжня боротьба, хороша, позитивна конкурентна боротьба міст, кожне з яких гідно представило свій край. І я, користуючись можливістю, хочу подякувати всім, хто до цього долучився, – сказав Євген Нищук. – До речі, це зумовило те, що Міністерство культури разом з громадськими організаціями та низкою культурних діячів зараз розглядає можливість запустити новий проект – “Культурна столиця” – конкурс на міста, які протягом року зосереджуватимуть свою діяльність на мистецькому житті. Переконали, це приверне увагу до різних міст України, продемонструє, наскільки творчо багата наша держава».

Серед важливих складових, які вплинули на вибір міста-господаря пісенного конкурсу «Євробачення», міністр культури відзначив представлення фінансових гарантій, що дасть можливість не навантажувати держбюджет.

«Київ у силах прийняти конкурс і надає гарантії того, що він готовий витратити не менше ніж 200 мільйонів гривень на його проведення, а також на підготовку арени, ландшафту, усіх локацій та інфраструктури – ще 1 мільярд гривень», – сказав Євген Нищук.

Одним із вирішальних факторів в ухваленні рішення на користь Києва, за його словами, став той факт, що столиця має найбільш готову арену для проведення (Міжнародний виставковий центр на лівому березі, який при правильній організації зможе розмістити 12–14 тисяч глядачів), необхідну інфраструктуру (аеропорт, готелі); євроклуб конкурсу буде розташований у будівлі з вертолітним майданчиком у районі Паркової алеї. Також планують до конкурсу організувати лінію річкових трамвайів між лівим і правим берегами Києва

«У Києві найкраще підготовлена інфраструктура: є аеропорт, достатня кількість готелів, є багато того, на що інші міста витрачали би час і кошти. Також ми вже маємо певні домовленості, розглядається можливість створення альтернативних транспортних шляхів із центру міста до МВЦ, а саме запуск так званих “річкових трамвайчиків” – зручних маленьких пасажирських катерів», – зазначив міністр культури.

Нагадаємо, за результатами голосування Організаційного комітету, Київ отримав 19 голосів, Одеса – 2 голоси, один член Організаційного комітету утримався. Місцем проведення пісенного конкурсу обрано Міжнародний виставковий центр на лівому березі Дніпра.

Планета прагне любові

Людмила
ШЕВЧЕНКО

Саме з таким посланням
представниця України
вирушить на «Дитяче
Євробачення 2016».

10 вересня українці визначилися з композицією, яка прозвучить на Міжнародному пісенному конкурсі «Дитяче Євробачення 2016». Нею стала пісня Planet craves for love у виконанні 14-річної киянки Софії Роль. Композицію для переможниці написали Руслан Квінта і Віталій Куровський. «Я дуже дякую їм за те, що вони створили саме таку пісню, яка мені підходить. Вона про мене», – зазначила співачка.

У фіналі Національного відбору взяли участь 12 юних вокалістів. Відкривав фінальний концерт гурт VoiceLand із композицією «Відчини своє серце». Співаки були злагодженими та яскравими, однак суддям не сподобалася їхня інтонація наприкінці пісні та записаний на фонограму бек-вокал. Зрештою, з першого місця у переліку виступів колектив спустився на

останнє місце в таблиці результатів.

До речі, про суддів. Оцінювало виступи конкурсантів журі у складі заступниці генерального директора НТКУ Вікторії Романової, композитора та продюсера Вадима Лисиці, співачки Марії Бурмаки (голова журі), генерального директора телеканалів «М1» і «М2» Валентина Ковалю та продюсера Олександра Ксенофонтова.

Закривала відбір 10-річна Софія Шкідченко з піснею Dolce Vita. До речі, це була, мабуть, єдина справді дитяча пісня за весь день. За результатами голосування Софійка опинилася на шостому місці.

Для глядачів також виступили українська співачка Світлана Тарабарова, гурти KADNAY і Vivienne Mort. Підтримали конкурсантів і представниці від України на «Дитячому Євробаченні» попередніх років – Анна Трінчер та Софія Тарасова.

Нагадаємо, «Дитяче Євробачення 2016» відбудеться 20 листопада на Мальті. Україна стала восьмою країною, яка визначилася зі своїм представником. До цього власних виконавців уже назвали Албанія, Болгарія, Мальта, Македонія, Вірменія, Росія та Білорусь.

ОГОЛОШЕННЯ про проведення конкурсного добору керівника державного підприємства «Криворізький державний цирк»

Міністерство культури України, відповідно до Закону України «Про культуру», оголошує конкурс на посаду генерального директора державного підприємства «Криворізький державний цирк» (далі – Підприємство) (вул. Віталія Матусевича, 10, м. Кривий Ріг, 50027).

1. Строк приймання документів на участь у конкурсі.

Документи на участь у конкурсі приймаються з 13.09 до 12.10.2016.

2. Початок формування конкурсної комісії.

Міністерство культури України (далі – орган управління) розпочинає формування конкурсної комісії з 13.09.2016.

3. Умови проведення конкурсу.

Обов'язковою умовою проведення конкурсного добору є його відкритість.

Представники засобів масової інформації та громадськості мають право бути присутніми на засіданнях конкурсної комісії під час проведення співбесіди з кандидатами, під час якої публічно презентуються запропоновані проекти про-

грам розвитку Підприємства на один і п'ять років.

До участі у конкурсі не допускаються особи, які:

– визнані в установленому порядку недієздатними або їх дієздатність обмежена;

– мають судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку, або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення;

– є близькими особами або членом сім'ї керівників органу управління.

Особа, яка бере участь у конкурсі, подає такі документи:

– заява про участь у конкурсі з наданням згоди на обробку персональних даних відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»;

– автобіографія, що містить прізвище, ім'я та по батькові, число, місяць, рік і місце народження, інформацію про громадянство, відомості про освіту, трудову діяльність, посаду (заняття), місце роботи, громадську роботу (у тому числі на виборних посадах), контактний номер телефону та адресу електронної пошти чи іншого засобу зв'язку, відомості про наявність чи відсутність судимості;

– копія документа, що посвідчує особу, копії документів про вищу освіту;

– два рекомендаційні листи довільної форми;

– мотиваційний лист довільної форми.

Зазначені документи надсилаються на пошту та електронну адресу: вул. І. Франка, 19, м. Київ, 01601, контактний телефон: (044) 234-21-12, Іванова Лілія Миколаївна, електронна адреса: sirkus@mincult.gov.ua.

Особа може подати інші документи на свій розсуд, які можуть засвідчити його професійні чи моральні якості.

Відповідальність за достовірність поданої інформації несе кандидат.

Публічні презентації проектів програм розвитку Підприємства на один і п'ять років кандидати презентують під час другого засідання конкурсної комісії.

Проект програми плану розвитку закладу культури на один рік має містити:

– пропозиції щодо виконання Підприємством результативних показників фінансово-господарської діяльності та їх поліпшення у порівнянні з попереднім роком;

– детальний першочерговий план розвитку Підприємства;

– очікувані результати.

Проект плану розвитку закладу культури на п'ять років має містити:

– аналіз поточного стану діяльності Підприємства;

– перспективи розвитку Підприємства, заходи з виконання

завдань та результати аналізу можливих ризиків, поліпшення техніко-економічних та фінансових показників закладу культури, підвищення його конкурентоспроможності;

– пропозиції щодо залучення інвестицій для розвитку Підприємства та щодо очікуваної динаміки поліпшення результативних показників фінансово-господарської діяльності Підприємства тощо;

– очікувані результати.

Також план розвитку Підприємства на п'ять років може містити:

– план реформування Підприємства;

– шляхи інтеграції Підприємства в світовий культурний процес;

– додатки.

4. Строки проведення конкурсу.

Конкурсний добір починається 13.09.2016 та закінчується не пізніше 13.11.2016.

5. Вимоги до кандидатів для участі у конкурсі.

Кваліфікаційні вимоги:

– вища освіта;

– стаж роботи у сфері культури не менше трьох років;

– володіння державною мовою;

– здатність за своїми діловими і моральними якостями, освітнім і професійним рівнем виконувати відповідні посадові обов'язки.

редактор
Світлана СОКОЛОВА

наголос

■ НОВІ ПІДХОДИ ДО СПРИЙНЯТТЯ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

Перший заступник міністра культури, голова Координаційної ради з питань застосування української мови в усіх сферах суспільного життя України Світлана Фоменко провела робочу нараду з представниками Координаційної ради за участю фахівців Мінкультури з питань мовної політики.

Під час наради відбулося обговорення нової концепції сприйняття державної мови у всіх сферах суспільного життя та представлено новотворене Управління з питань мовної політики та літератури Мінкультури, яке опікуватиметься цими питаннями.

За словами першого заступника міністра, відомство активно працює в напрямку розробки різних механізмів промоції державної мови в усіх сферах суспільного життя, розглядаючи цей напрям, як один із найважливіших пріоритетів державної політики. На жаль, є ціла низка об'єктивних причин, які необхідно враховувати, серед них відсутність необхідного фінансування, волевиявлення місцевих органів влади, підтримки з боку політичних сил.

Зі свого боку Мінкультури робить усі необхідні кроки для покращення цієї ситуації, ініціюючи необхідні зміни, в тому числі і на урядовому рівні.

■ ДОЗВІЛЬНИЙ ПРИНЦИП ДЛЯ КНИГ ІЗ КРАЇНИ-АГРЕСОРА

Уряд схвалив і направив до Верховної Ради законопроект про обмеження доступу на український ринок іноземної друкованої продукції антиукраїнського змісту. Мова йде про введення дозвольного принципу для книг, які мають походження із країни-агресора.

Віце-прем'єр-міністр В'ячеслав Кириленко наголосив, що проект закону є результатом консенсусу у питанні захисту книжкового ринку від підривної продукції, адже обговорювався із видавцями та узгоджений ключовими міністерствами та відомствами.

«Важливими є кілька складових цього законопроекту. По-перше, ми виходимо на захист авторського права. Після ухвалення закону, коли Держкомтелерадіо розглядатиме книги, що походять із країни агресора, розповсюджувач повинен підтвердити право від автора на поширення цієї продукції.

По-друге, громадська експертна рада, яка надаватиме дозволи, буде обмежена терміном у 10 днів. За цей час вона повинна або надати дозвіл або обгрунтовано відмовити.

По-третьє, ми беремо, по суті, ті тези, які застосовуються щодо кіно: якщо є антиукраїнський і антидержавний зміст, розпалювання міжнародної ворожнечі, то така продукція забороняється», – сказав В'ячеслав Кириленко.

Віце-прем'єр-міністр нагадав, що під час останнього «Книжкового Арсеналу» там легально розповсюджувалися книги Дугіна, які мають антиукраїнський контент. Це відбулося через те, що немає обмеження на ввезення видань антидержавного змісту.

«Хочу наголосити, що дозволи будуть застосовуватися лише для книг, які походять із країни-агресора, для жодної іншої країни така процедура не буде діяти. Також під дозвільну процедуру не потраплятимуть російськомовні книги, які виготовлені в Україні», – заявив В'ячеслав Кириленко.

Законопроект передбачає внесення змін до трьох Законів України: «Про друковані засоби масової інформації», «Про видавничу справу», «Про перелік документів дозвольного характеру у сфері господарської діяльності».

Фестиваль зростання

Світлана СОКОЛОВА

8–9 вересня відбувся XXV Міжнародний дитячий, молодіжний фестиваль аудіовізуальних мистецтв «Кришталеві джерела».

Захід традиційно пройшов за підтримки Державного агентства України з питань кіно. «Держкіно і надалі підтримуватиме фестиваль, який віднаходить творчих особистостей, допомагаючи реалізувати потенціал, – зазначив голова Держкіно України Пилип Ілленко. – Символічно, що заключний етап фестивалю відбувся в День українського кіно. Саме талановита молодь, яку сьогодні запрошуємо до участі у заході, завтра творитиме кіно у кращих традиціях українського кінематографа».

Фестиваль-ровесник незалежності України збирає юних

Фестиваль зібрав юні надії

молодіжні студії з різних куточків нашої країни та світу.

Форум юних цього року присвятили темі: «Україна єдина й неділима». Вже на відкритті показали тематичні роботи «кришталят». В анімаційних фільмах студії «Крок» (міс-

фій), – каже голова Національної спілки фотохудожників України Едуард Странадко.

Приємно, що серед лауреатів конкурсу радіопрограм виявилось чимало культурномистецьких, та ще й із патріотичними назвами, як-от «Справжній українець» від студії «Крила», проект обласних радіо та Палацу дітей та юнацтва (місто Чернігів).

Валентина Костилова, яка оцінювала конкурс телепрограм, у зверненні до учасників зробила акцент на проблемах: «Деякі гарні роботи не були високо оцінені, бо зняті на загальному плані. Зважте на те, що крупні плани сприймаються емоційно, показують, на що звернути увагу».

Водночас розкішною програмою назвала фахівець телепередачу-лауреата конкурсу «Вишиванка: код життя» виробництва «Веселка-ТВ» (місто Київ). У ній діти у вишиванках розповідають про етнозагадки візерунків сорочок, історію України. Програму показали як взірць.

На відкритті. Проходження через «золотий» екран

митців та представників професійних студій для спілкування, обміну досвідом та ознайомлення із сучасним мистецтвом. Майстерність покращують зустрічі з визначними діячами української культури, майстер-класи, перегляди фільмів-переможців міжнародних фестивалів, проведення виставок, презентацій кращих аудіовізуальних робіт. Цього разу учасники фестивалю відвідали Національну кіностудію імені О. Довженка, привітали гостей урочистостей із Днем українського кіно та навіть поспілкувалися й «пофоткалися» з міністром культури України Євгеном Нищуком.

У галузях кіно, телебачення, радіомовлення і фото творчість презентували дитячі й

то Київ) пластиліновий крокодильчик частину блакитно-жовтої України, після чого помирає від переїдання; а снайпер, який тримає під прицілом дітей із мамами, знешкоджений скворідкою домогосподарки. «Народ і армія єдині», – напівжартома резюмують у мультику. Ці роботи відзначені дипломами.

За словами організаторів та членів журі, на фотоконкурс надійшла 571 фотографія з усіх регіонів України, на конкурс телепрограм – робіт на 130 годин.

«Конкурс, який я оцінюю третій або четвертий раз, нині має кращі результати. Помітно, що керівники гуртків правильно орієнтують юних на створення сучасних фотогра-

За патріотичність слова подяки прозвучали на адресу студії «До ТБ» (місто Донецьк), які, незважаючи на життєві обставини, надсилають цікаві роботи (відзначена інформаційна програма «Твій Світ»). Випускники студії поїхали вчитися у вищі України, а не Росії.

Чи не найбільша увага учасників і гостей фесту була прикута до конкурсу кіноробіт. Журі переглянуло 163 твори.

Президент фестивалю Оксана Мусянко, професор кафедри кінознавства Інституту екранних мистецтв Київського національного інституту театру, кіно і телебачення імені І. Карпенка-Карого, під час нагородження характеризувала відзначені фільми. Зокрема, стрічку-лауреата «Останнє кохання Оноре де Бальзака» студії Житомирського коледжу культури і мистецтв імені Івана Огієнка, яку ми побачили після нагородження: «Це дуже серйозна робота, де кінематографісти виходять на слизьку поверхню. Можна зробити неправильний крок, бо йдеться про історичну особистість та інтимні листи. Настільки влучно дібрано візуальний ряд, що я не можу не привітати авторів фільму».

Диплом лауреата отримав і фільм «Крым. Непарадная история» студії «Первый шаг» (місто Євпаторія). «Ми завжди підтримуємо тих, хто приходить до нас із Криму, надсилає роботи, незважаючи на труднощі», – наголосила президент. Насамкінець Оксана Мусянко сказала «кришталятям»: «У мене в житті робота і хобі співпали – це кіно, що є щасливим варіантом, якого зичу всім вам».

Диплом лауреата отримав і фільм «Крым. Непарадная история» студії «Первый шаг» (місто Євпаторія). «Ми завжди підтримуємо тих, хто приходить до нас із Криму, надсилає роботи, незважаючи на труднощі», – наголосила президент.

Насамкінець Оксана Мусянко сказала «кришталятям»: «У мене в житті робота і хобі співпали – це кіно, що є щасливим варіантом, якого зичу всім вам».

Фото авторки

Президент фестивалю Оксана Мусянко з «кришталятями»

Головний редактор
інтернет-порталу «Культура»
Олександр ЛИТВИНЕНКО

фестивалі

■ ФЕСТИВАЛЬ, ЩО ЄДНАЄ НАЦІЮ

Про місто чорнобривців розмовляємо з міським головою Віталієм Войцехівським.

– Скажіть, будь ласка, як виникла ідея зробити Золотоношу містом чорнобривців?

– Зараз важко навіть пригадати, хто автор цієї ідеї. Квітка чорнобривець цвіте по всій Україні, не тільки в Золотоноші, тому це було так: «а давайте організуємо фестиваль!» Ідею ми підтримали, тож тепер під егідою цього дійства і двори стали кращими, і діти почали активніше брати участь у конкурсах. Не скажу, що завдяки фестивалю відбулося єднання громади, але якийсь поштовх до об'єднання він дав.

– Фестиваль чорнобривців проходить уже у п'яте. Які кількісні показники від першого фестивалю і до сьогодні?

– У перший рік проведення заходу, коли він мав місце значення, взяли участь менше сімдесяти людей. А нині, вже вчетверте, коли фестиваль набув усеукраїнського масштабу, близько півтисячі мешканців стали його активними учасниками. Це тільки в місті, але ж і географія розширилася: цікаві ідеї, пропозиції надходять і з інших регіонів. Це приємно, адже ми не хочемо присвоїти цю квітку, щоб вона асоціювалася тільки з Золотоношею. Приємно, що ми щось таке українське придумали, як цей фестиваль, що єднає націю. Сьогодні це дуже важливо.

– Скільки областей України беруть участь у цьогорічному заході?

– Дев'ять. Для порівняння – у першому всеукраїнському взяли участь лише три області. Дуже хочеться, щоб зі всіх куточків України долучалися люди, але ми не будемо форсувати події, все має йти тільки з доброї волі і природно.

– Фестиваль «Героям слава!» проходить вдруге. Захід дуже позитивно сприймають місцеві мешканці. Чи став він для них «родзинкою» сьогоднішнього свята?

– Знаєте, тема патріотизму зараз у всіх на вустах. В Золотоніському районі 12 осіб загинуло в АТО, є пам'ятник Небесній Сотні, завершується робота над проектом пам'ятника загиблим на Донбасі воїнам. Є площа Героїв Майдану, що зараз реконструюється; сподіваюся, наступного року ми її відкриємо.

Під час проведення першого фестивалю, коли пісні звучали дитячими голосами, це розчулило. Ми часто їздимо в ті краї. Я бачив дитячий садочок, чув, як гримлять вибухи... А діти водять хороводи біля дверей, де поруч вирва від снаряда... Інші садочки центри зруйновані.

Сьогодні першими виступили діти з Авдіївки. Коли їх проводили, вихователька сказала: «Дякуємо, ми два дні тут спокійно поспали, не чули вибухів». Люди їх приймали дуже гарно. Я вважаю, що це треба робити.

Золотоноша – місто чорнобривців

**Євген БУКЕТ,
Олександр
ЛИТВИНЕНКО**

Уже традиційний Фестиваль чорнобривців пройшов минулої суботи у Золотоноші Черкаської області.

У вересні це місто щороку буйніше розквітає тисячами помаранчево-багрянцями квіточок.

А в день фестивалю його мешканці і гості прикрашають свій одяг оригінальними квітковими композиціями. Цього року дійство особливо врочисте – виповнюється 440 років з дня першої писемної згадки про Золотоношу.

На свято завітали гості з багатьох куточків України, а також делегація з німецького міста Штольберга. Цей візит не випадковий, адже найближчим часом Золотоноша та Штольберг стануть містами-побратимами. А фестиваль, сподіваються його ор-

ганізатори, вже наступного року – міжнародним.

Урочистості розпочалися з велелюдного параду вишиванок, що пройшов центральною вулицею міста до пам'ятника Тарасу Шевченку. Тим часом у міському парку проходила виставка декоративного мистецтва та вишпички. Усі охочі могли скуштувати місцеві страви, послухати вірші та оповідки, присвячені

чорнобривцям і Золотоноші, переглянути виставку дитячих малюнків «Чорнобривці намалюю – радість людям подарую», квіткові композиції, костюми «чорнобривчика» тощо. Паралельно відвідувачів свята запрошували на шаховий турнір та виступ Муніципального оркестру.

Пообіді мистецьке журі визначало лауреатів вокального конкурсу та наго-

роджувало переможців Фестивалю чорнобривців у різних номінаціях. Після виступів хореографічних колективів міста розпочався гала-концерт переможців юнацького фестивалю патріотичної пісні «Героям слава!» Цей фестиваль проводився вдруге і вже зібрав 63 учасники з різних областей України.

Переможцям нагороди вручали: голова Черкаської облдержадміністрації Юрій Ткаченко, ініціатор фестивалю; міський голова Золотоноші Віталій Войцехівський; виконувач обов'язки голови Національної спілки журналістів Сергій Томіленко; члени журі – народні та заслужені артисти України Анатолій Гнатюк, Юрій Васильківський, Ніна Мирвода, Астроя; представники німецької делегації, численні меценати.

Мешканці Золотоноші дуже пишуться рідним містом і радіють, що їхній фестиваль унікальний не лише в Україні, а й у світі.

Співаємо – значить, ми живі

Про фестиваль «Героям слава!» розповідає голова журі, народний артист України Анатолій Гнатюк.

– Золотоноша – це прекрасне, чудове, сонячне місто, в яке я давно закоханий. Пощастило не раз тут бувати із сольними концертами. Коли минулого року започаткували Фестиваль патріотичної пісні, мене запросили очолити журі, це для мене дуже почесна місія. Ми співаємо, ми святкуємо – значить, ми живі, і ніякий ворог нас не переможе. Народ посміхається, святкує, народ вірить, не хочеться бути пафосним, але – у світле майбутнє. Так воно і буде, бо наше діло праведне.

– Який, на Вашу думку, рівень виконавців минулого і цього року.

– Минулоріч ми проводили Перший фестиваль «Героям слава!» – на День Незалежності. На мою думку і на думку наших містян, це вдалий проект, він у нас видався дуже масштабним. Тоді конкурс затягнувся

Головний редактор «КіЖ» Євген Букет і Анатолій Гнатюк

до ночі, тож поставили ліхтарі, щоб підсвічували, бо хотілося кожному дитину послухати, поділити максимум уваги.

Захід минулого року відкрив кілька дуже яскравих талантів. Наприклад, дівчинка, якій тоді було вісім років, Даша Середа, із приголомшливими вокальними даними. Я був вражений, коли почув, як дитина співає такі «низи», що й у дорослих

немає. І не просто співає, вона переживає за долю солдата, сльози на очах, це й актриса вже готова. Тож вона отримала приз минулого року. Цьогоріч вона також виступала, посіла друге місце. Їй уже дев'ять і вона розвивається далі.

Ми з хвилюванням чекали, який буде рівень фестивалю у цьому році. Ще вищий! Ще, більше дітей з'їхалося, видно,

хороша слава пішла. Тільки 63 учасники вийшли у фінал, а ще більше їх було на відбіркових турах. Якщо у минулорічному фестивалі взяли участь діти з двох областей і з району, то цього року – з дев'яти областей України: Житомирської, Вінницької, Кіровоградської, Київської та інших.

Цього року ми зробили два перших, два других і два третіх місця, минулого – було по одному. Минулоріч було два призи глядацьких симпатій, а в цьому році – шість. Також долучилися до нагородження переможців депутати обласної ради. Справді, дуже важко було оцінити найкращого, діти всі найкращі, дуже високий рівень виконання, дуже.

Традиційним уже став гімн фестивалю, який написали Юрій Васильківський і Ганна Твердоступ, ним вони відкривають і закривають фестиваль.

Фото Софії ЛИТВИНЕНКО і Вікторії БУКЕТ

редактор
Надія ПАСТЕРНАК

у місті лева

■ «ЧЕЙ НОВИ МЕЧІ ЗАСЯЮТЬ...»

Таку назву має виставка ілюстративної Франкіани, присвячена 160-річчю від дня народження Івана Франка, яка відкрилася в Національному музеї імені Андрея Шептицького у Львові.

Виставка репрезентує твори відомих українських митців, класиків графічного мистецтва ХХ століття. Ілюстрації різноманітні за технікою виконання, образним рішенням та стилістикою й належать до скарбниці надбань художньої культури України.

До експозиції увійшли ілюстрації Олени Кульчицької – до повісті «Борислав сміється» та поеми «Мойсей»; Миколи Федюка – до поеми «Іван Вишенський»; Євгена Безніска – до поеми «Мойсей» та твору «Христос і Хрест»; Софії Караффи-Корбут – до поеми «Іван Вишенський» та повісті «Борислав сміється»; Івана Крисача та Георгія Якутовича – до повісті «Захар Беркут», багатьох інших художників.

■ ОСВЯТИЛИ НОВИЙ ХРАМ

На території Українського католицького університету збудували й освятили новий храм Святої Софії – Премудрості Божої.

Ця урочистість, у якій взяла участь львів'яни, гості, духовенство та усі єпископи УГКЦ, котрі з'їхалися до Львова на Синод, розпочалася ще в суботу – вечірню в соборі Святого Юра. А потім молитовна хода пройшла вулицями Львова до новозбудованого храму. Її очолив глава УГКЦ Блаженніший Святослав. Священі і миряни несли чудотворну ікону Ярославської Богородиці, яку ще називають «Двері Милосердя».

Саме цією іконою в Римі відкривав Рік милосердя у Католицькій церкві Папа Римський Франциск.

«Запрошую вас щодня черпати з того джерела. Нехай цей храм буде найважливішою аудиторією усіх студентів цього університету», – звернувся до присутніх глава УГКЦ.

■ «БРУНЬКА» НА ЛЕВАНДІВЦІ

На громадський бюджет подано перший проект у сфері культури. Він передбачає створення на Левандівці дитячої студії звукозапису «Брунька»: її облаштування, закупівлю обладнання, музичних інструментів. Студія діятиме на базі культурно-мистецького центру «Супутник». Кошторис проекту – 196 тисяч гривень.

На думку авторів, якщо проект буде втілений, то не потребуватиме додаткових міських коштів. «Навколо культурно-мистецького центру активізується середовище творчої молоді, – вважає секретар комісії культури, молодіжної політики та спорту ЛМР Юлія Хомчин. – Нещодавно там відбувся фестиваль Параджанова, нині працює вокальна студія та багато інших гуртків».

■ «ЗОЛОТИЙ ЛЕВ» – НА СТАРТІ

Із 17 вересня до 2 жовтня у Львові проходить Міжнародний театральний фестиваль «Золотий лев 2016». У програмі заходу – надзвичайні вистави дуже потужних театрів з Румунії, Польщі, Молдови, Литви, Грузії, Угорщини, України та інших країн, які показуватимуть на сценах Львівських театрів та на площах Львова.

Уперше в Україні буде продемонстровано спектакль відомого румунського режисера Олександра Гоусфатера «Багато шуму з нічого» – за твором В. Шекспіра.

У передчутті інтелектуальної насолоди...

Надія ПАСТЕРНАК

З 15 до 23 вересня у Львові проходить 23-й Форум видавців – головна культурна подія року, яка очікує 50 тисяч відвідувачів, 363 авторів, перекладачів, літературознавців із 28 країн.

Події цьогорічного Форуму відбуватимуться на 60 локаціях міста.

У Львові в цей час жартують, що на одному квадратному метрі зосереджується найбільша кількість інтелектуалів, а львів'яни вітаються між собою так: «Ти уже був на Форумі»? То що ж чекає нас цього разу і які гості приїжджають до Львова?

Спеціальних гостей чи «персон Форуму» буде кілька. Один із них – канадський поет Пол Даттон, який створив вірші, що за своєю мелодійністю та ритмом нагадують музичні твори. Це й не дивно, адже свою мистецьку кар'єру Пол розпочав як музикант. Заснований ним гурт імпровізаційної музики Four Horsemen був неймовірно популярним у 70–80-х роках у Канаді. Згодом він був учасником гурту Five Men Singing і продовжив свою сольну кар'єру як вокальний віртуоз та письменник. Його найвідоміші книги – «Далекоглядні портрети», «Книга чисел», «Пластикова друкарська машинка», «Кілька танцюю-

чих жінок» та інші. Відгуки на твори цього письменника виходили у найпопулярніших американських та канадських виданнях.

Ще один спеціальний гість – польський поет, перекладач, письменник і художник Яцек Денель. Пише вірші, прозові твори, перекладає з англійської та російської, лауреат багатьох літературних конкурсів. Працював деякий час на телебаченні, де вів культурну програму, пише статті для відомих польських ЗМІ, а також входить до Програмної ради галереї «Захента» (Національна галерея мистецтв).

Минулого року у видавництві «Комора» вийшов роман Денеля «Сатурн. Темні сторони життя чоловіків родини Гоїя» – у перекладі Андрія Бондаря. Цього року на Форумі видавців будуть презентувати його роман «Ляля», який переклала Божена Антоняк і видало видавництво «Урбіно».

А ще до Львова «повернеться» Станіслав Лем – найпопулярніший польський письменник-фантаст, дитячі роки якого пройшли у цьому місті й описані у його автобіографічній книзі «Високий замок». То нічого, що він помер десять років тому. Відомий фантаст, який передбачив багато з того у сфері науки і технологій, що вже існує у сучасному світі, зокрема, Інтернет, штучний інтелект і віртуальну реальність, – повернеться до міста свого дитинства спеціальним фестивалем «Місто Лема».

Чекають гостей і традиційні «форумівські» заходи: Міжнародний літературний фестиваль (вже одинадцятий), Бібліотечний форум, Перекладацький форум, ніч поезії; окремий фестиваль «Молода республіка поетів», який уже підбив свої підсумки й оголосив переможців (гала-концерт цього фестивалю й нагородження кращих відбудеться 17

вересня в Музеї Ідей на вулиці Валовій).

Урочистим буде відкриття й оголошення переможця у конкурсі «Краща книга Форуму 2016», відбудеться багато літературно-мистецьких заходів, у повітрі перемішуватиметься запах кави зі ще свіжою друкарською фарбою. Буде багато книжок, на які бракуватиме грошей, але то нічого...

Вже «традиційно» організаторам Форуму забракло часу, щоб видрукувати чи завантажити на свій сайт програму з тою енною кількістю заходів, які відбуватимуться вчасно і з «накладками» чи зі зміщеннями у графіках, з переплутуванням локацій... Кажуть, що їм хакери завадили, але це теж нічого. Навіть добра нагода для відкриття чогось нового, бо, прийшовши на одну презентацію й несподівано опинившись на зовсім іншій, відкриваєш для себе щось зовсім неочікуване і несподіване.

Національне газетно-журнальне видавництво теж буде представлене на цьому книжковому святі, а наші кореспонденти у Львові презентуватимуть свою фотокнигу «Молитва і пісня Михайла Вербицького» (місце проведення – Народний музей Тараса Шевченка при Палаці мистецтв; субота, 17 вересня, 12 година дня).

Тож запрошуємо!

Фото Йосипа МАРУХНЯКА

Данина шани і пам'яті

У Національному музеї імені А. Шептицького відкрилася ретроспективна виставка художника Володимира Патики.

До експозиції увійшли твори живопису та графіки з приватної колекції родини художника та зі збірки музею.

Ця виставка, відкриття якої планувалося на 90-ліття митця, широко охоплює ретроспективу творчості художника й представляє усі жанри, в яких він працював, та його улюблені теми.

...Щось мав сказати у цей день, але 28 серпня цього року Володимир Йосипович відійшов у вічність і знайшов свій спочинок на Личаківському цвинтарі у Львові. А запланована виставка стала даниною шани і пам'яті художника, тому й не дивно, що на її відкриття прийшло так багато друзів, колег, шанувальників його творчості.

Володимир Патик – один із найвидатніших художників в українському малярстві другої половини ХХ століття. Він і живописець-пейзажист, і не-

перевершений майстер натюрморту; заслужений і народний художник України, лауреат державної премії імені Т. Шевченка, яку отримав за серію робіт «Земля Шевченка» і твори останніх років. Художник об'їздив майже всю Україну, часто бував у Карпатах, малював у Прибалтиці, Сибіру, Середній Азії – і всюди митця захоплювала краса природи, люди та їхні заняття. Таким чином вироблялася власна живописна манера Патики, його особливий, темпераментний почерк.

Своє 80-ліття у 2006 році художник відзначив у Національному музеї відкриттям власної виставки. Десь у цьому часі він, жартуючи, сказав: «За моє творче життя вимальовано 500–600 кілограмів фарби, замальовано 1875 метрів полотна і зрисовано 1,5 тонни паперу... І зараз я живу з повним відчуттям смаку до праці, до життя, до кохання, з незаметними мріями і не визнаю паспортного віку».

Надія ПАСТЕРНАК
 Фото Йосипа МАРУХНЯКА

редактор

Єлизавета ТАРАСОВА

театр

«УКРАДЕНЕ ЩАСТЯ» ПОВЕРТАЄТЬСЯ

У Національному академічному драматичному театрі імені Івана Франка розпочався 97-ий театральний сезон – із п'єси Великого Каменяра «Перехресні стежки». Адже цього року країна святкує 160-річчя від дня народження Івана Яковича.

Напередодні офіційного відкриття франківці дали прес-конференцію, на якій розповіли, що слід очікувати глядачам у цьому сезоні. На зустріч із журналістами прийшли: генеральний директор театру Михайло Захаревич, художній керівник Станіслав Мойсєєв, завідувач літературної частини Наталя Пономаренко та режисер вистави «Перехресні стежки» Дмитро Череп'юк.

Художній керівник театру пан Станіслав повідомив, що, ймовірно, на сцену повернеться одна з наймасовіших вистав у історії театру Франка – «Украдене щастя» у постановці Роберта Стура. Як відомо, спектакль свого часу зібрав понад 300 аншлагов.

Сцена із вистави «Перехресні стежки»

«На цей сезон у нас великі плани, багато вистав хочемо поставити, але не знаємо, скільки вдасться, – у зв'язку з підняттям цін на енергоносії. Ми хочемо широко відзначити 75-річчя від дня народження Богдана Ступки. Готується спеціальна вистава-концерт до його ювілею. Відбудеться також показ кращих вистав на камерній сцені», – поділився планами Михайло Захаревич.

Одним із напрямків роботи театру є допомога військовим. Франківці активно виступають у військових частинах, госпіталях та збирають гроші для постраждалих у російсько-українській війні. За словами М. Захаревича, на потреби учасників АТО було зібрано і перераховано близько мільйона гривень.

Також гендиректор театру повідомив про певні складнощі, пов'язані із переведенням творчих працівників на контрактну систему. Підписувати контракт можна не більше ніж на рік: через те, що бюджет формується лише на такий термін; відповідно, закон потребує доопрацювання.

«Тут більше питань, аніж відповідей. Як формувати творчий склад на 3 роки, якщо невідомий бюджет на ці роки?» – каже Михайло Захаревич.

Не тільки про нагальні плани говорили на прес-конференції, присвяченій відкриттю сезону, а й про творчі, зокрема, міжнародні відносини у театральній сфері. Станіслав Мойсєєв розповів, що цього року театр Франка візьме участь у Міжнародному фестивалі в Гданську, де незабаром пройде Український тиждень.

«Ми плануємо відвезти туди вистави «Ерік XIV» та «Щоденники Майдану», – зазначив пан Станіслав.

У новому сезоні театр планує випустити близько 6 прем'єр. Тож приємного перегляду!

 Єлизавета ТАРАСОВА
 Фото надані театром

«Гидке каченя», яке не стало лебедем

Еліза СОЛОДКА

Два роки поспіль вистава «Квітка Будяк» за режисурою художнього керівника театру імені І. Франка Станіслава Мойсєєва збирає аншлаги.

Незважаючи на низку критичних зауважень та кліше, адаптований до сьогодення сценарій сучасного українського драматурга Наталії Ворожбит (за п'єсою Миколи Куліша «Маклена Граса») продовжує вражати і дивувати глядачів.

Переглядаючи виставу, з одного боку, підсвідомо відслідковуєш «кулішівський кістяк» (події, що їх описав Микола Гурович); з іншого – бачиш проблеми сучасного суспільства; і з третього – шукаєш зайві деталі.

Загалом, п'єса органічна і цілісна. Це історія дівчини, змінена ім'я котрої вже має оксюморонний підтекст, – Квітка Будяк, яку талановито втілила Ксенія Баша-Довженко. Тобто внутрішній конфлікт головної героїні вноситься на перший план, а наявність темної та світлої сторін, як і в кожній людині, тут загострена. Постійна боротьба любові та ненависті яскраво підкреслені ставленням до сестри-інваліда (Анастасія Чумаченко), яку вона любить і ненавидить водночас.

Сцена із вистави

Дівчина боїться, що її сім'я опиниться на вулиці. Вона переступає через себе і збирається продатись: як повія – за 2 тисячі доларів. Однак, за твором Куліша, головна героїня незаймана, у виставі – в неї був Юрка. Ця деталь кардинально змінює ідею постановки... Можливо, таким чином режисер прагне підкреслити, що у сучасному світі незайманість – рідкість. До формування картини цього рішення пазлом вкладається «гамлетівський» монолог Маші (Ксенії Вергинської) на початку вистави: про те «йти чи не йти» на першому побаченні.

Низка елементів, що підкреслюють теперішні контрасти суспільства, як наприклад, бомжі, котрі живуть поряд із зажерливими багатіями, стають антуражними. Проблема міграції середнього класу у великі міста та відірваність

від села ламає долі, і це показано на прикладі Лени, що її вмело зіграла народна артистка України Ірина Дорошенко. Історія нерезалізованої жінки, яка живе у достатку, але продовжує бачити уві сні свій город та грядочку, підкреслює проблему внутрішньої міграції та спустошення сіл.

Образи чоловіків – Магар Дмитро Петрович (народний артист України Богдан Бенюк), Дорошенко (Дмитро Чернов) та Сергій Будяк (Олександр Логінов) – теж викривлені у спектрі сьогодення. Адже батько головної героїні Сергій Будяк від безвиході зламався і став пиячити, олігарх Дорошенко виявився альфонсом, а Дмитро Магар вчиняє «благородство» заради безбідного майбутнього дочки.

Нових засобів сучасного театру, що все частіше з'являються на сцені, як-от використан-

ня інтерактивних технологій, тут вдалося. Проте не завжди залучення у спектакль відео може бути виправданим. Вистава «Квітка Будяк» такими «включеннями» дещо перевантажена: кліп пісні, яку постійно слухає головна героїня, відео машин, що рухаються, – зайві. Натомість відео дощу та виступ політика – можуть бути.

Вдалим режисерським рішенням став символічний танець «згвалтування Квітки» – без фізичного втручання інших персонажів.

Наскрізною світлою ниткою, яка пронизує сюжет, є знайомство Квітки з Незнайомцем з Контакту (Дмитро Рибалевський). Їхнє спілкування віддзеркалює сучасну молодь, яка здатна знайомитись, зустрічатись і навіть закохуватись через соціальні мережі. Тож на підсвідомому рівні чекаєш хейпенду, якого тут бути не може, бо це зруйнує всю сюжетну лінію.

Наприкінці дівчина таки йде на вбивство, яке, по суті, ламає долі усіх головних героїв.

Своєрідне прочитання п'єси Миколи Куліша «Маклена Граса» має право на існування, як і думка кожної людини... На жаль чи на щастя, Микола Гурович її не побачить, тож аналізувати і порівнювати лишається глядачам, які так чи інакше звернуться до його твору; а отже, вкотре поновлять багаж знань та власний «театральний досвід».

Аматорська феєрія

11 вересня у приміщенні Київського національного академічного театру оперети відбувся фінал I Міжнародного конкурсу-лабораторії Musical Art Project, що був заснований художнім керівником закладу Богданом Струтинським.

На великій та малій сценах театру пройшли 30-хвилинні покази ескізів музичних вистав молодих режисерів, які змагалися за головний приз – можливість здійснити постановку на сцені Київського національного театру оперети у 83-му театральному сезоні. Чотири міні-вистави перемогли в конкурсі-лабораторії, що тривав більше ніж півроку. Заявки надходили не лише від українських аматорів, але й із Грузії, Франції, Вірменії, Молдови, Азербайджану та інших країн.

Постановка «Оскар»

Проведений у театрі день занурив у абсолютно різні історії та розмаїття відчуттів. Звучав і щирий сміх, адже усі постановки були комедійними.

Конкурс створений для того, аби знайти «молоду режисерську кров», початківців,

які прагнуть реалізувати себе на сценах театрів України. Ще однією його метою є пошук нових можливостей у створенні вистав у жанрах оперети, музику та опери-буф.

Глядачам випала можливість побачити театральні етюди, створені лише за чотири дні. Важко повірити, але за такий короткий проміжок часу їм вдалося досягти органічності. Була продемонстрована комедія-гротеск «Баст'єн і Баст'єнна» Максима Булгакова (м. Суми), одноактна опера-буф «Телефон, або Кохання втрьох» Юлії Журавкової (м. Київ), оперети «Оскар» Дениса Костирка (м. Одеса) та опера-буф «Жирофле-Жирофля» В'ячеслава Стасенка (м. Білої Церкви).

Оксана БРУСКО

редактор
Леся САМІЙЛЕНКО

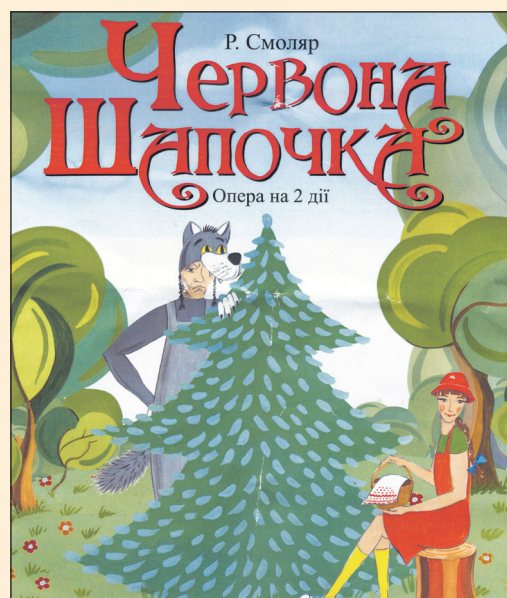

театр

■ ЧЕРВОНА ШАПОЧКА ЗАСПІВАЛА І ЗАПРОСИЛА...

І от здогадайтеся: куди? Та ж на виставу «Червона Шапочка» і всі інші, що відбудуться протягом сезону в Київському муніципальному академічному театрі опери і балету для дітей та юнацтва.

Прем'єрою саме цього спектаклю і почався в театрі сезон. Та й сама вистава, за версією автора лібрето Романа Смоляра та аранжувальника, диригента-постановника Олексія Баженова, — чергове диво у театральному житті столиці. Суботній ранок у цьому театрі — завжди веселий і велелюдний. Але цієї суботи працівники художнього закладу потішили своїх глядачів ще й приємними сюрпризами.

Уявіть собі, якими веселими і щасливими заходили до театру не лише діти, але й всі хто прийшов на відкриття, адже на сідцях біля парадного входу їх зустрічали одягнені у костюми герої казки, актори, які весело роздавали картонні картузики із

намальованим казковим дійством. «Червону Шапочку» колись давно написав Шарль Перро, а знають її нині по всьому світу — від старого до малого.

Я у цей день задумалась і не змогла пригадати, чи є цей класичний твір у постановках театрів опери і балету. Можливо, це я не знаю, але не пригадалося нічого подібного. Тож цікаво було побачити і почути реакцію дітей, які прискіпливо розбирали спектакль, як кажуть, по кістках.

Образної мови та театральних прийомів ця глядацька аудиторія, як правило, не знає і не розуміє. Більшість присутніх — чи не вперше завітали до такого «серйозного» театру. Цікаво, що, враховуючи всі ці особливості, митці-постановники почали театральне дійство не з вокальних виступів, а з розповідей і гумористичного представлення головних персонажів казки.

Вовк (лауреат міжнародних конкурсів Роман Смоляр) та Лісоруб (заслужений артист України, лауреат міжнародних конкурсів Михайло Нагорний) трохі порозважали публіку своїми дебатами на тему добра і зла. А Червона Шапочка (заслужена артистка України, лауреат міжнародних конкурсів Тетяна Ходакова) так щиро запросила всіх повірити у казку, в якій добро перемагає зло, що всі присутні прикинули. Адже свято почалося! І воно з кожним акордом усе більше захоплювало. Завдяки чудовому танцювальному оздобленню балетмейстера-постановника Сергія Кона вистава перетворилась на заворожуюче дійство!

Лариса БЕЗСМЕРТНА

Коли у птаха два крила...

Леся САМІЙЛЕНКО

Презентація книги Яни Іваницької «Богдан Струтинський: Режисер без вихідних» стала чи не культурологічною подією тижня.

Мабуть, неспроста, бо все, що відбувається в театрі оперети, який створив дивовижно працьовитий і залюблений у свою справу режисер Богдан Струтинський, є не лише успішним, але і досить видатним явищем у театральному житті столиці. А людина, яка до безтями віддана справі, зазвичай володіє особливою магією, що здатна побороти будь-які труднощі і перешкоди. А ще таким людям, як кажуть, «фартить» на друзів, однодумців і тих, хто переймається справою так, що не може про це не розповідати, не писати.

Саме такою людиною, жінкою, яка просто захворіла любов'ю до всього, що творить цей режисер, і стала музикознавець, театрознавець і письменниця Яна Іваницька. Друзі жартома називають її залюбленістю у справу Богдана Струтинського кохананням. А вони й не відмовляються, бо знають, що без цього нічого не народжується. В результаті, всі мали змогу переконатися в тому, що чатування письменниці на всіх репетиціях, виставах та подіях, які живильним еліксиром збагачують життя цього театрального закладу,

Від малого до старого – всі у захваті

Богдан Струтинський та Яна Іваницька

вилились на сторінках книги про людину, котра за життя стала легендою і має щастя разом з однодумцями та шанувальниками святкувати літературний дебют.

Присутні на презентації гості, люди імениті і знамениті, мали нагоду пригадати все, що було в минулому. А пан

Богдан про свої виношені й реалізовані ідеї розповів словами народної артистки Неллі Корнієнко, які вона колись сказала, наче напрозорчила: «Богдане, збуваються лише божевільні ідеї. Вір у це, і все у тебе вийде».

От вір чи не вір, а цей чоловік повірив та поборов усі труднощі. А Бог за це нагородив його і прекрасною дружиною,

Міністр культури Євген Нищук – також фанат оперети

яка завжди розуміла й розуміє безумства свого чоловіка, і дітьми, які є фанатами його театру. А це — чи не головне у формулі успіху і щастя творчої людини.

У цей вечір можна було почути багато цікавого від викладацько-професорської еліти Національної музичної академії, яку закінчили і Богдан Струтинський, і Яна Іваницька. Їхні викладачі захоплено розповідали про те, що саме Янин ентузіазм і захоплення театром «...знову привернули їхню любов та інтерес до оперети». А своєю випускницею вони пишалися

завжди, адже була однією з найяскравіших і найкращих. Такою, яких не забувають наставники, та навіть у подальшому орієнтуються на думки й керуються оцінками цієї особистості.

А Яна Іваницька — саме особистість і, судячи з усього, непересічна. Вони разом з режисером — мов та птаха, що має два здорові крила, здатні піднести її у височинь і понести славу про улюблену справу по всіх світах. Як, власне, все і відбувається. Адже «Театр Богдана Струтинського» нині вже гримить по всьому світу.

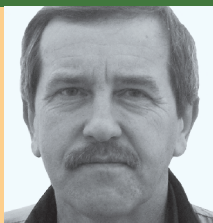
Сама презентація була такою, як і все, за що він береться. Оздоблена виступами прекрасних артистів — зірок цього театру. Освячена найкращими побажаннями очільників культури.

Щиро і по-товариськи висловився міністр культури Євген Нищук, голова Комітету у справах культури і духовності Микола Княжицький. Своє «футуристичне» юнацьке за-

хоплення висловив поет Іван Драч.

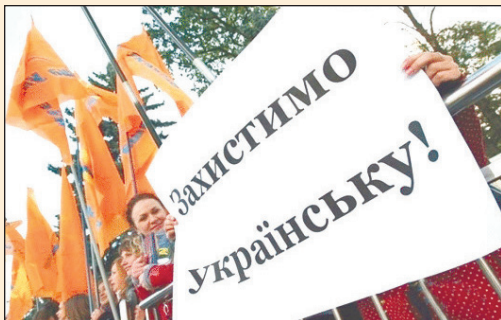
Та й усі присутні в залі гості нібито стали співучасниками цього дійства, свята народження книги. Адже видання — і посьбіник, і просто цікаве й цінне для всіх, хто любить театр, а Київський національний академічний театр оперети — особливою любов'ю, бо це почуття, як і божевільня хоробрість, має особливу магічну силу.

Це як «Білий птах з чорною ознакою», що змушує задуматись, згадати і водночас збалансувати все краще, що створене людством; зокрема, в царині оперети.

редактор
Сергій ЛАЩЕНКО

ідентичність

ОЛЕСЬ ДОНІЙ ПОДАЄ ПРИКЛАД МЕШКАНЦЯМ КИЄВА

Офіційні показники у сфері освіти у нас непогані, але в тому то й біда, що лише офіційні. Бо в нас самих все ще живуть комплекси. Мовляв, російська мова престижніша, ніж українська. Це й на вивісках навіть помітно. Багато є таких, де російський текст розміщений вище, а український – під ним, нерідко меншим шрифтом. Можна націлити громадськість Києва на боротьбу з таким неподобством. Кращої нагоди не буде: у нас тепер війна, і знищують нас тому, що ми не хочемо русифікуватися. Отже, діємо цивілізовано, але послідовно.

Олесь Доній подає киянам приклад. Нещодавно він зайшов перекусити до італійського ресторану «Руккола» і не виявив там україномовного меню. Тоді колишній депутат попросив книгу скарг і зробив там відповідний запис. Оскільки Олесь – людина в Україні відома, то цей випадок тепер широко обговорюється у соцмережах.

Особливого опору з боку шовіністів не помітно, а це означає, що треба йти далі. Зникнуть мовні комплекси, і тоді більшість киян заговорить українською. А далі настане й черга Одеси, Запоріжжя, Донбасу...

Хочу навести оптимістичний вірш львів'янки Віри Олеш – однієї з тих волонтерок, які переймаються мовним питанням на Сході. З Донбасу вона повернулася з оптимістичним настроєм і тепер поширює в соцмережах такий вірш:

*Чуєш стукіт молоточків? Ковалі кують!
 Нече сурми до звияги, молоти гудуть!
 І з Карпат до Краматорська – вітер перемін!
 З Краматорська до Карпат – в кузнях передзвін!
 Таке ось переконливе, в поетичній формі, запрошення до активності. Підтримаємо волонтерку?*

Мова столиці – наша спільна справа

Сергій ЛАЩЕНКО

Пригадую, що в середині 70-х років літературною українською в Києві розмовляли лише одиниці. «Суржилом» трохи більше – до 10%. Це якщо говорити про вулиці міста, а не родини киян.

Припускаю, що на кухні української було трохи більше, та все ж було її тоді небагато. Парадокс у тому, що в радянські часи мова написів у столиці була виключно українською. Навіть за Щербицького, на кажучи вже про епоху Шелеста.

Для порівняння: в Одесі я тоді фіксував лише 25% україномовних написів, у Миколаєві – 30%. Що маємо тепер? Говорити українською у столиці стали більше (вже не 10%, а 25%), зате написів поменшало. Чому? Думаю, причина тут у свободі. Тоді показна

РУСИФІКУВАЛИ НАС РІШУЧЕ І ШВИДКО, УКРАЇНІЗАЦІЯ ІДЕ ЗНАЧНО ПОВІЛЬНІШЕ

Найперше – треба цікавитися цією проблемою, тоді легше буде аналізувати. Погодьмося, так завжди було в нашій історії, що русифікували українців

школи, нищились «Просвіти» і всі інші, навіть суто наукові організації, за вітром і з димом пожежі пускались пошматовані українські книжки...»

Хіба це не нагадує поведінку росіян у Криму й окупованому Донбасі? Абсолютно нічого не змінилося. Ми ж повинні діяти цивілізовано, але це не значить, що можна бути пасивними. Пасивність рано чи пізно закінчиться якимось черговим «визволенням», а спротив навпаки – дасть позитивний результат. Як би не біснувалися російські шовіністи в Галичині під час Першої світової війни, та мужня, самовіддана боротьба ОУН-УПА під час Другої світової не дала перетворити цей регіон на другий Донбас.

ТРИШКИ МОВНОЇ СТАТИСТИКИ

А стосовно нинішньої ситуації, то майже 70% українців вважають, що головною мовою викладання у школі має бути українська – такими є результати опитування «Україні – 25: досягнення і поразки», проведеного фон-

дом «Демократичні ініціативи» і Київським міжнародним інститутом соціології. Не погоджуються з цим 13% опитаних. Як заявляють автори дослідження, за 25 років у громадській думці відбулося зростання «проукраїнськості»: у 1991-ому 51% населення вважали, що головною мовою викладання в школі повинна бути українська, не погоджувалися з цим 27%.

А за даними дослідження Центру Разумкова, 40% наших громадян спілкуються за межами дому українською мовою, 6% – переважно українською, 12% респондентів спілкуються російською мовою, 11% – переважно російською, а 29% опитаних розмовляють двома мовами – українською і російською. Як бачимо, лише 23% громадян України теоретично можуть мати певні незручності у випадку повноголосого звучання української. Але й цей відсоток стане набагато меншим, якщо наша мова зазвучить на повну силу. Російськомовні її просто вивчать у Києві – так само, як вивчили у Львові.

україномовність написів була лише ширмою, за якою «тихою сапою» партійні ідеологи проводили більш витончену русифікацію. Але ж треба було показати приїжджим канадським українцям, що у нас із мовою – «все окей»! Возили їх певними маршрутами, давали можливість фотографувати, тому й несли вони за океан спотворену інформацію.

Що ж тепер? Значно більше стало написів російською, англійською та іншими іноземними мовами. Особливо це стосується бізнесу: магазини, ресторани, супермаркети тощо. Як же українцям захищати своє в умовах повної свободи?

рішуче. Це вже незмінний почерк «старшого брата», з цим нічого не поробиш. Щоб освіжити в пам'яті деякі моменти, зачитую слова Сергія Єфремова, які стосуються поведінки росіян на галицьких землях часів Першої світової війни: «Визволення» Галичини справді до краю розв'язало руки російській владі та охочим патріотам... За допомогою російської адміністрації й того гайвороння, що звідусіль злетілось на теплий труп добитої, здавалось уже, Галичини – зчинилась там справжня оргія обрусіння. Де з'являлося російське військо – там зараз же замовкали українські видання, зникали

редактор
Леся САМІЙЛЕНКО

цікаві зустрічі

■ ПО СКАЙПУ – З ФРАНКОМ

Музей літератури України завжди намагається креативно підходити до організації заходів. Не могли оминати музейники важливу подію – рік І. Франка в Україні. Для поціновувачів творчості Каменярка важливо побувати в закладах, які йому присвячені. Однак не завжди й не у всіх є нагода та можливість виїхати з Києва. Тож працівники Музею літератури знайшли вихід: влаштували онлайн-екскурсію, а точніше – скайп-конференцію «Іван Франко в музейному просторі України», що об'єднала всі меморіальні музеї Івана Франка.

Заступник генерального директора з наукової роботи Наталія Бондар презентувала музейну програму святкування 160-ої річниці з дня народження Івана Яковича. Вона зробила короткий екскурс в історію перебування Франка у Києві, в Колегії П. Галагана, та про його вінчання в церкві Святого Павла.

На скайп-зв'язок із Національним музеєм літератури України вийшли: заступник директора з наукової роботи Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка, кандидат філософських наук Михайло Кобрин; директор Державного історико-культурного заповідника «Нагуєвичі» Ореста Резкунова, яка спілкувалася телефоном; а відеоекскурсію меморіальною хатиною, що у селі Криворівня (Івано-Франківщина), провела завідувач Літературно-меморіального музею Івана Франка Ганна Луцюк. Таким чином відвідувачам вдалося здійснити експрес-мандрівку.

Відчуті «поетове слово» допомогли студенти Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені Карпенка-Карого Михайло Самарський та Владислав Дмитрук, які продекламували вірш «Не пора» та пролог до поеми «Мойсей». Учасники київського гурту «Тобі здалося» заспівали патріотичних пісень та поділилися своїми творчими планами. До любовної лірики поета звернулася поетеса Злата-Зоряна Паламарчук, яка прочитала його і свої твори. Але «читання» на цьому не обмежалося, адже кожен охочий міг озвучити той вірш, який найбільше припав до душі.

«Наш музей дуже пов'язаний із життям та науковою діяльністю Івана Франка. Це лише одна лінія в його біографії. Але я, як філолог, прагну дослідити глибше його постать і донести це в більш-менш популярній формі до інших людей. Тому з'явилася ідея об'єднати усі меморіальні музеї в одному просторі та в один час. Це символічне, навіть не стільки наукове, а енергетичне об'єднання. У XXI столітті це зробити не так уже й складно, а співпрацювати з колегами з інших міст – надзвичайно приємний досвід», – зізналась організатор заходу Юлія Капшученко-Шумейко.

Звісно, віртуальний світ ніколи не замінить реального. Однак об'єднати чотири музеї в одному часі і просторі – свіжа і важлива подія у культурному житті, яка спонукає здійснити паломництво та відвідати ці чудові місця хоча б у період святкування ювілею поета.

Елизавета КРАСНІЧЕНКО

«Тут завжди моя душа»

Моє знайомство з цим чоловіком відбулося наприкінці дев'яностих.

Тоді він приїздив до України як кореспондент програми «Голос Америки з Вашингтону»; як журналіст – представляв українську діаспору і переймався усіма нашими проблемами.

Протягом тривалого часу ми не бачилися й не чулися, бо Юрій Сасевич не так часто бував в Україні, адже працював редактором і ведучим телепрограми «Вікно в Америку», яку час від часу дивилась і я.

Зустрічі з цікавими людьми завжди запам'ятовуються – якщо не назавжди, то надовго. Тож я залюбки спостерігала за його політологічними і культурологічними репортажами, які бачилися були наповнені не лише змістом, але й почуттями поваги і навіть гордості за все краще, що відбувалося в Україні та в середовищі діаспори. І все, що намагався донести до слухача і глядача цей журналіст, якийсь гармонійно доповнювало мої кращі враження від американців українського походження, які зберегли передані своїми дідами і батьками найкращі знання та спогади про Україну.

Пан Юрій – один із тих, хто душею та серцем завжди тут, і разом з нами глибоко та гостро переживає за все погане й хороше, що коїться в Україні. Навіть трохи ображається, коли його називають «американцем, який був на Майдані і постраждав від звірств беркутівців». Каже, що їхав сюди, бо – українець з роду, і ні про що не шкодував та не шкодує досі. Таким він був, є і залишиться назавжди, бо все, що й дотепер переживають українці, йому болить.

Зустрілись ми нещодавно в Києві – як давно знайомі, колеги, а розгомонілися – як давні друзі.

– Ви приїхали напередодні свята – Дня Незалежності і відразу ж включилися в активне життя. Бачила Вас під час репетиції військового параду на Хрещатику і відчула, що ледь не плачете від розчуження і гордості.

– Так. Ці події я не міг оминати, вони справді позитивно вразили мене, бо на власні очі бачив, що за такий короткий проміжок

Юрій Сасевич

часу, після Революції Гідності, з'явилась українська армія, якою можна пишатися. Звичайно, я розумію, що парад – це парад і, можливо, все в АТО не так блискуче виглядає, але...

Мої враження від святкування 25-ої річниці – просто чудові! Я зустрівся зі своїми друзями і побратимами з Майдану, брав участь у ході, яка відбулась після завершення парадної частини. Був гордий із того, що маю нагоду й честь крокувати поруч із майданівцями, айдарівцями, родинами загиблих Героїв Небесної Сотні та всіма, хто долучився.

На «Княжій горі»

Я й надалі планую продовжувати свою волонтерську діяльність в Америці, бо знаю, що разом ми – велика сила і переможемо. Просто знаю, що буде саме так, адже спілкуюся в Америці з тими, хто має такі ж переконання і дуже хоче допомогти Україні вистояти та вижити у найважчі часи. Я протягом свого життя знаюся лише з такими людьми, бо інших там також чимало, тож доводиться на кожному кроці відстоювати власну позицію. Але найкраще на користь правильності мого шляху свідчать факти, яких уже зараз в Україні я маю вдосталь для того, щоб довести: не все так погано у «нашому домі».

А ще мене й тут, в Україні, турбують і вибори американського президента. Я намагаюсь якимось чином впливати на вибір тих громадян Америки, які не можуть визначитись. Для мене більш передбачуваною стосовно України є Хілларі Клінтон, а найбільш небезпечним – Трамп.

Та мені зараз не хочеться говорити про політику, бо знаю, що українська культура і духовність впливає на все, що відбувається не лише тут, але й

у світі. Я приїхав нещодавно, але вже маю такі колосальні враження від того, що довелося почути і побачити від українських митців. Не скажу, що я – професійний поціновувач мистецтва, але рівень концертних програм мене просто вразив і розважив мою душу ще й тому, що вони були наповнені українським контентом. Українці визначились із пріоритетами і гідно відстоюють свої національно-патріотичні позиції в культурному просторі.

– Ви в Україні вже не один тиждень, але до Києва приїхали нещодавно. Де ще були, що бачили?

– Був у Львові, бо пообіцяв своїм американським друзям показати Західну Україну. Це мама і дві її донечки, з якими я давно знайомий, ми вже три роки як мріяли приїхати сюди, бо і їм Україна – не чужа.

Відвідали музеї, храми, гуляли містом Лева, підкорили Замкову гору, що для мене було знаковим завданням, бо давно мріяв про це. Наша подорож виявилася такою насиченою, що мої друзі були не лише приємно вражені, але й повернулися додому з глибшими уявленнями про Україну та українців.

Хоча ми помітили, що у Львові зараз багато російськомовних, які приїхали після анексії Криму і подій на Донбасі. А місцеві особисто для мене – це мої «ментальні родичі», бо моя американська родина приїхала колись саме з Західної України, і тут живуть мої рідні та друзі. У батальйоні «Айдар» (а я вважаюся одним із його засновників) моїми товаришами та побратимами були й залишилися вінничани і самбірчани. Ми бачилися, коли вони приїздили на Свято Незалежності.

А в Києві я декілька разів відвідав Оперний театр. Грандіозно!

Я вже колись розповідав, що, попри всі мої пригоди під час Майдану і каліцтво, яке я там отримав, ніколи не шкодував про те, що був у цей час саме в цьому місці.

Бо інакше не зміг би спокійно жити і працювати в Америці. Тут моє коріння, і всі мої помисли завжди були й будуть спрямовані на українську справу.

Розмову вела Лариса БЕЗСМЕРТНА

редактор
Леся САМІЙЛЕНКО

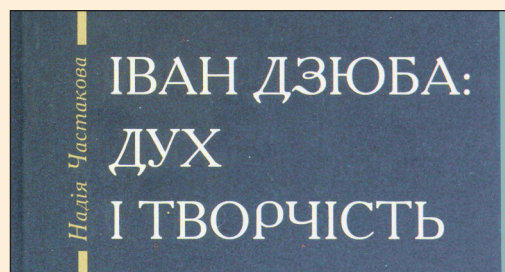

КНИЖКОВА АБЕТКА

■ ДОРОБОК ІВАНА ДЗЮБИ – КЛЮЧ ДО ПОРОЗУМІННЯ

Осмыслити творчість критика дуже непросто, особливо, якщо це наш сучасник. Іван Дзюба – український літературознавець, літературний критик, громадський діяч, дисидент, Герой України (2001), академік НАНУ, другий міністр культури України (1992–1994), голова Комітету з Національної премії України імені Т. Шевченка (1999–2001), керівник відділу загальних енциклопедичних досліджень Інституту енциклопедичних досліджень НАН України; його праці довгий час були заборонені.

Щоб спробувати проаналізувати його діяльність, коли науковець ще активно працює, необхідно мати сміливість. Такими рисами наділена молода, творча, талановита пані з Кропивницького. Збіг чи задумка – видати книгу, присвячену І. Дзюбі, у рік його ювілею, – питання інтимне. Проте у будь-якому разі цей крок заслуговує уваги і поваги.

«Іван Дзюба: дух і творчість» – так зветься науково-популярна книга Надії Частакової. Творчий доробок пана Івана зацікавив її ще у студентські роки, коли дівчина вступила до аспірантури. Відтоді чимало працювала над «свою» темою. Переосмислена, доповнена, адаптована для читача робота – стала першою частиною книги, яку планувала випустити під кураторством наукового керівника і наставника, доктора філологічних наук Василя Марка. Проте за життя наукового редактора книга побачити світ не встигла, тож стала присвятою його пам'яті...

Дві попередні книжки пані Надії – «Готика» і «Приручення лиса» – поетичні.

Літературознавча розвідка вражає своєю ґрунтовністю, адже, окрім вивчення усього доробку І. Дзюби (а він чималий!), авторка листувалася з науковцем. Можливо, колись це листування теж стане темою чисьї наукової розвідки...

«Це перше моє монографічне видання і перша літературознавча книга, присвячена творчості І. Дзюби в Україні. У якомусь сенсі я першопроходець. Раніше вийшли два збірники статей: «Феномен Івана Дзюби» та «Обрії особистості: Книга на пошану І. Дзюби». Ще до мене Богдан Залізняк писав кандидатську, в якій порівнював публіцистику Дзюби і Вацлава Гавела, – розповідає Н. Частакова. – Це рефлексія про людину і час, про виклик долі й контекст доби. Це аналіз його літературно-критичних студій, праць із культурології, досліджень про шістдесятників».

Книга має чотири розділи: «Іван Дзюба й українська культура другої половини ХХ – початку ХХІ століття», «Шевченкіана Івана Дзюби», «Літературна критика і самопошук», «Літературознавство як апологія духу».

Видання може слугувати гарним довідником для тих, хто прагне осягнути творчість Тараса Шевченка, пізнати проблеми українського кінематографа, осмыслити шістдесятництво і роль у ньому І. Дзюби та низку інших важливих проблем, у вирішенні яких закладено код розуміння – як української літератури, так і нашої культури в цілому.

Елизавета ТАРАСОВА

«Капраніаңа», яку лайкають і лайкатимуть

Лариса БЕЗСМЕРТНА

До свята української незалежності кожен громадянин ставиться по-своєму.

Патріоти допрацюють і намагаються повернути власні «борги», тобто недодане на вітвар відродження, бо розуміють, що не все досконало і добре у нашому житті.

Так виглядає те, що зробили до ювілею незалежності, як на срібне весілля, знамениті брати Капранови. З цього обігрування асоціації з подією і почалась презентація книги, яка має назву «Я люблю Україну». Хоча слово «люблю» у візуальному зображенні на обкладинці асоціюється з іншим, більш зрозумілим нашому технократичному поколінню – «лайк». Принаймні так його прочитала особисто я.

Креативність і дотепність ініціаторів та авторів ідеї цього видання викликає неабияке захоплення. Адже чергова новинка – не твір братів Капранових, а лише збірник оповідань та всякої літературної всячини, що належить перу 25 сучасних письменників – і популярних, і відомих у вузьких читацьких колах, які орють та сіють, сіють та орють на літературній ниві. А там, де ореться і сіється, завжди проростає і родить. Тож кожен з авторів,

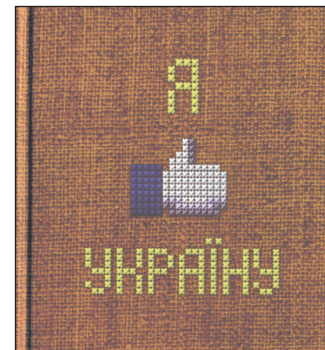

Брати Капранови

що мали честь представити свої твори та висловити власне бачення українських проблем, завдяки організаторам проекту отримав цю ексклюзивну можливість.

На презентацію, що відбулась в одній зі столичних книгарень мережі «Буква», прийшли троє.

Андрій Кокотюха про власну персону висловився, як завжди, скромно, оголосивши себе «найбільшим» із сучасних, та ще й таким, про якого знімають кіно. Цим він у властивій йому гумористичній формі пояснив, чому його «Довбуш» – найдовший у цій книзі. Майже на 60 сторінках автор дає відповідь на запитання: «Чому такою відомою і популярною донині є історія загибелі ватажка опришків від руки чоловіка його коханки?» Слушна версія у рамках історичного оповідання має сенс як правда та як прояв ставлен-

ня чоловіків, що здатні на більше, ніж кохання до жіночої статі. Але завершується все, як нині модно казати, «хепі ендом». Дівчат пан Андрій любить і лякати не збивався.

А от гість, котрий представляє літературну еліту від істориків-науковців та політологічної братії, так смачно розповідав про рибалку, яка є його улюбленим видом відпочинку, що сам попередник запропонував йому такий собі бартер: усе,

що завгодно, – на рибу. Після презентації я стрімголов побігла до рибного магазину, бо під впливом розповіді вирішила, чого мені хочеться на вечерю. Юшка вийшла смачна і зварена під враженням від спілкування цих двох літературних «трудоарів» та прочитання в «міжвар'ї» оповідання «Адреналінове море». А усміхнене і водночас серйозне обличчя автора, яке довго стояло перед моїми очима, склало прекрасну компанію під час споживання рибної смакоти.

Третьою з присутніх щасливчиків була жінка. Скажу відверто: її романи я зачитую до дірок і передаю своїм подружкам, які їх засмальцьовують на кухнях чи затрипують у транспорті. Бо від книг Ірен Роздобудько жінок за вуха не відтягнеш. Тож не менш дотепно вона розповіла й історію із власного шкільного дитинства про вчительку хімії, котрій «помстилася» своїм літературним тріумфом. В оповіданні «...І огні з-під опущених вій» сказано не все... Тож пані Ірен розповіла присутнім багато цікавого з історії свого шкільного подвигу.

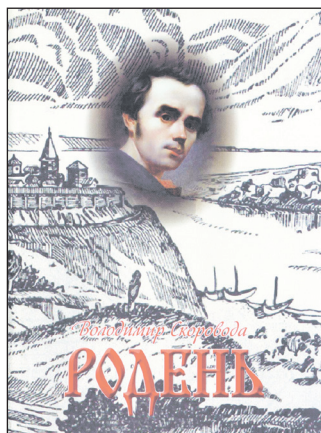
Пишу лише про них, бо пощастило насолодитися спілкуванням тільки з трьома з 25. Хоча кожен вартий окремої повісті чи оповідання, тому що творив і творить сучасну українську літературу, яка стає все більш популярною серед молоді.

Нащадок філософа і мандрівника

«Як тільки ви збагнете дивний сон цей, Жар-Птиця нам народить знову Сонце...»

Це поетичні рядки з сонету Володимира Осипчука-Сковороди, який увійшов до його нової, другої книги чотиритомника – «Родень».

Досить скупо, але інформаційно правильно про неї надруковано відгуків у газетних виданнях. Та й неспроста, адже втямити й осмыслити глибину ерудованості цього автора може не кожний і не всяк. Адже Володимир Осипчук-Сковорода володіє академічними знаннями з іс-

торії релігії і людства, цьому він присвятив усе своє життя –

як нащадок філософа і мандрівника Григорія Сковороди. Втямивши власне покликання, колишній талановитий інженер-винахідник пішов своїм шляхом за покликом душі і серця. Мабуть, правильно вчинив, бо його праця «Родень» оцінена найвищою радою присутніх на презентації осіб.

Він сам так вірить у це, що здатний захопити своїми переконаннями та силою і глибиною знань навіть байдужих до глобальних і духовних проблем людей.

Поезію Володимира Осипчука-Сковороди декламував

метр художнього слова, народний артист України Анастолій Паламаренко, який зауважив, що інтуїтивно відчуває: ця книга є не лише новинкою на шляху до осмыслення величі Тараса Шевченка; вражає особливе, індивідуальне авторське прочитання і бачення постаті нашого Пророка.

Завершити розповідь про видання хочеться словами великого поета Максима Рильського, які надруковані у цій книзі: «Тебе ми знімемо з хреста і ти воскреснеш, Україно!»

Леся САМІЙЛЕНКО

редактор
Світлана СОКОЛОВА

фестивалі

■ ЗАВІТАЙТЕ НА ЕКОФЕСТ!

Краса своїми руками

Цікавим аспектом життя поселенців є питання взаємодії екопоселень із громадськістю. Більшість із них були створені (і продовжують створюватись) на території так званих неперспективних сіл, що перебувають на межі зникнення. Водночас зорієнтованість спільноти на дотримання принципів екологічності, сповідуванні вищих духовних цінностей викликають позитивну оцінку з боку громадськості. Так, підтримкою Малинської районної держадміністрації Житомирської області заручились мешканці поселення Омелянівка, про що повідомив Олександр Степанов. На одному з круглих столів, присвячених родовим помістям, представник адміністрації виступив на захист поселення, зазначивши, що, на відміну від «звичайних» сіл, у цьому дотримуються порядку, чистоти, займаються облаштуванням благоустрою власних осель.

Життя поселенців на землі сформувало у них бажання віднайти дотичні до української культури точки на шляху становлення їхніх поселень. У Буді Черкаської області жінки створили квартал «Горлиця», що виконує переважно українські народні пісні. Іван та Данило Решти з села Яструбна Житомирської області відновлюють традиційне гончарне ремесло Середньої Наддніпряни, навіть видали унікальну книгу-посібник про те, як самому навчитися гончарству. Багато поселенців захопилися петриківським розписом, а пані Віолетта з села Цвітного, що на Кіровоградщині, цього року отримала стипендію Президента для молодих майстрів народного мистецтва. Дівчата з поселення Ладославне розвивають українське спортивно-бойове мистецтво «Спас», кажуть: «Головне – почати щось робити...»

Мило на лікарських травах домашнього виробництва

17–18 вересня 2016 року запрошуємо киян, гостей міста відвідати екофестиваль у Національному музеї народної архітектури та побуту України і познайомитися зі способом життя екопоселенців.

У програмі – виставки-продажі: ексклюзивних виробів ручної роботи (глиняний посуд, предмети для декорування інтер'єру тощо), продуктів харчування (мед, овочі, фрукти, молочна продукція), екологічно чистих товарів та технологій (екобудівництво, вітроенергетика, технології турботливого землекористування та вирощування сільськогосподарської продукції без хімічних засобів); майстер-класи з ремесел, концерти, смачний куліш і багато іншого.

Майбутнє – за екопоселеннями

**Анастасія
 ЖУРАВЛЬОВА**

Познайомитися з екопоселеннями України нам вдалося на Першому всеукраїнському «Дні екопоселень та родових маєтків».

Захід відбувся у вересні минулого року в Національному музеї народної архітектури та побуту України. За підрахунками організаторів, для киян та

На фестивалі

Майстер-клас від наймолодшого коваля України

гостей міста свято створювали представники 37 екопоселень (усього в Україні близько 100 екопоселень, що складаються з родових маєтків). Поселенці – відкриті та щирі люди, вони охоче ділилися досвідом переходу в екопоселення, знайомили охочих зі способом свого життя, продукцією власного виробництва.

На думку одного з організаторів, мешканця родового маєтку на Житомирщині Івана Решти, основним завданням тепер уже щорічного фестивалю є опосередковане залучення відвідувачів до здійснення поступальних кроків у напрямку екологізації свідомості – через

їхнє ознайомлення з концепцією урівноваження взаємовідносин Людини та Природи. «Поселенці приходять на свято, презентують свої товари та вироби, спосіб життя, адже ці овочі та фрукти, які вони вирощують, та ремесла, якими займаються, – це і є їхній спосіб життя. Демонструючи все це, вони на ярмарку не тільки гроші заробляють – як елемент самозабезпечення, а й екологізують свідомість відвідувачів і розповідають, що можна жити по-іншому».

Екопоселенці на фестивалі також знайомлять гостей із моделлю власних поселень. Так, кожен «родовий маєток»

Екопосуд із трав виготовлений своїми руками

є простором (не менше 1 га), у межах якого (шляхом дотримання природовідповідної поведінки) створюється «ідеальна» біосистема, покликана забезпечити духовні та матеріальні потреби не лише окремої сім'ї, а й майбутнього роду. Для мешканця такого маєтку Максима Робука, як він сам каже, воно є тим місцем, де має укоренитись його рід. На цій території люди перестануть хворіти і будуть споживати екологічно чисту продукцію, адже рослини «знають,

Кам'яні жорна для домашнього виготовлення борошна

для чого ростуть» (вирощені в межах поселення рослини є носіями так званої «позитивної» енергії, тобто такої, яка направлена на здоров'я та благополуччя родини).

Визначальним є власне українське, генетичне прагнення бути господарем на землі, підтримувати зв'язок поколінь, тобто шанувати предків своїх та діяннями виявляти турботу про нащадків. Значною мірою це передається через виховання, про що зазначила Світлана Панькова, мешканка поселення «Святолісся». З дитинства

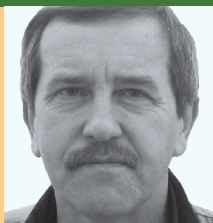
вона отримувала знання про історію свого роду. В результаті, батькам вдалося прищепити гордість за своє походження.

Екопоселенці приділяють значну увагу садівництву (допускаємо, що в них поширений «культ дерев»). Наголошують, що за життя людина може і не побачити омріяного нею великого саду, який власноруч посадила, та неодмінна складова процесу – момент творення, що є проявом Бога.

З часом поселенці планують відмовитися від найманої праці та торгівлі (комерції), адже «родовий маєток» має функціонувати автономно і повною мірою забезпечувати потреби родини. Одним із можливих шляхів здійснення переходу є дотримання принципу «свідомого мінімалізму». За словами Олександра Степанова з поселення Омелянівка, для людини це положення означає спорудження будинку, вмотивованого потребами, а не величезного «палацу з колонами і левами»: не через відсутність коштів, а через те, що більше людина не потребує.

Щодо способів обробки ґрунту, то екопоселенці надають перевагу «органіці» (органічному землеробству та садівництву), що є оптимальним при сповідуванні загальної мети – екологізації сільськогосподарства. А це означає перехід від екстенсивних до інтенсивних методів господарювання, застосування екологічно чистих технологій.

Відвідувачі музею зазначили, що поселенці справили на них враження вільних та незалежних людей, сповнених життєвої енергії.

редактор
Сергій ЛАЩЕНКО

МИСТЕЦТВО

**■ БЕЗМЕЖНЕ ТЕРПІННЯ І ВЕЛИКЕ
 БАЖАННЯ ТВОРИТИ**

 Ось такі ми, запорожці!
 Або дякую «Культурі», що мене розшукала

У селі Семиполки, що за Броварами, проживає не так уже й мало односельців із прізвищем Запорожець. «Мої предки справді походять із Запорозької Січі, – каже Олег. – Про це і батько, і дід мені багато розповідали. І жили колишні степовики он там, попід лісом, на Козацькому хуторі. Декілька родин було. Але, на жаль, хутір згорів ще в 1936 році. . . Хуторяни після того змішалися з місцевим людом, але про своє походження завжди пам'ятали і пишалися ним. Зберегли мешканці Козацького хутора і любов до лісу. Скажімо, мій батько усе життя працював тут лісничим, старший брат також обрав фах лісвника. . .»

А ось сам Олег, попри те, що ліс дуже любить, одразу відчув, що професія лісгосподарника не дасть йому повною мірою реалізуватися як художнику. Там, де безкінечні клопоти, не побачиш красу природи у повному обсязі. Тому й мріяв про таку роботу: день працюєш, три доби вдома. Бо намагався якомога більше займатися творчістю. Починав із графіки: олівець або туш. Займався і випалюванням по дереву.

Поглянеш на роботи – і ніколи не повіриш, що Олег Запорожець не має диплома художника! Тут і з дипломованих одиниці володіють таким рівнем. Зате козацький нащадок має безмежне терпіння і велике бажання творити. Жив би в Києві та був би трохи «пробивнішим» – став би відомим в Україні художником. А так. . . лише одна персональна виставка в Броварах десять років тому. Зате як ним почали пишатися земляки, які вірші стали присвячувати!

*А обрій, як вічна межа,
 Барвицто пливе над рікою,
 Його бунтівлива душа
 Без пензля не знає спокою. . .*

Батько з часом зрозумів сина і вибачив його небажання йти протоптаню стежку та займатися вирощуванням деревини. Кожному своє. . .

«Український Шишкін» – син лісничого із запорозьким корінням

Сергій ЛАЩЕНКО

Олега Запорожця однокурсники часом не розуміли. Ніби й непоганий хлопець, а до навчання душа не лежить: то залік не склав, то курсова робота не пишеться, то екзамен на трійку... А так нічого – з гумором хлопець, комунікабельний.

Лише через сорок років після закінчення лісгосподарського факультету окремі щасливчики, які з'їхалися на традиційну зустріч курсу, змогли побачити його роботи, зафіксовані на фотоплівці. Пейзажі Олега Запорожця вразили багатьох і змусили подумати: яке ж це щастя – бути однокурсниками генія! Виявляється, посправжньому талановиті люди не можуть жити інакше – вони скромні і неодмінно зосереджуються на найголовнішому. Тому захоплення нащадка запорозьких козаків не було відкриттям для односельців (заходили ж до оселі і не могли не бачити полотна із зафіксованою навично поліською красою), а ось однокурсники про це не знали.

Був у Олега і художник-друг. Звали його Матвій Гуляєв, росіянин, сибіряк, зі старовірів. Малював картини на релігійну тематику, тому його роботи не виставлялися, адже в роки вояничого атеїзму це був явний «неформат». До того ж сибіряк під час битви за Ста-

лінград потрапив у полон; погодьтеся: неабияка «пляма» в біографії. Таке тоді не одразу вибачали.

Може, тому і тягнулися художники одне до одного, адже обоє були трішки «невезучими». Цікаво, що Матвій Ілліч не став навчати свого молодшого друга техніки живопису. Казав, що рівень і без того досить високий. А ось філософських розмов про життя і про красу природи у них вистачало. Гуляєв передрікав Олега Запорожцю велике творче майбутнє. Коли старий художник помер, Олег боляче переживав цю втрату... Добре, що

дружина розуміла його творчу душу і завжди намагалася чимось розрадити, підтримати.

Про свою Людмилу художник каже так: «моя годувальничка»... Хоча й сам намагався не бути нахлібником: тримає велику пасіку, займається садом, городом, добудовує стару дідову хату. Схильний до максимальної концентрації й усамітнення. Але відчуваючи, що український народ входить у важливу історичну фазу, не стояв осторонь. Був активним учасником двох Майданів. Коли пристрасті стихали – повертався до рідного лісу.

Особливо плідним в Олега Запорожця було останнє десятиліття. При першій же нагоді вирушав до лісу з мольбертом, малював з натури. А інколи робив великі рейди з фотоапаратом і знімав найкрасивіші місця: ліс, річку, ставки, озерця... Олега Запорожця інколи називають «українським Шишкіним», адже відомий російський художник, який творив у XIX столітті, назавжди закарбував на полотні красу В'ятського краю. А Олег пише рідне Полісся. Земляки, хоч і не відразу, але помітили й оцінили внесок художника у культурну палітру району. Навіть закликали вчитися у Запорожця бачити красу:

*Привидіться хоч трішки
 Так, як бачить Олег...
 Самобутній Майстрище,
 Ліс для нього – Ковчег!
 Усі його роботи висять на
 стінах. Лише коли зовсім су-*

тужно з грошима, може дещо продати. Чи правильний це підхід? Хто зна... Може, треба частіше організовувати виставки? Але для такої справи, мені здається, потрібна інша людина. Олег же занадто сконцентрований на творчості. Вірять, що все у його житті було марно. І земляки це розуміють, бо вже давно розкусили Олега Запорожця:

*У нього є мрія одна:
 Настане щаслива хвилина,
 Коли із його полотна
 Погляне жива Україна...*

Тож не будемо заважати Майстру. Краще розповімо про нього людям.

редактор
Світлана СОКОЛОВА

КІНО

НА ЕКРАНИ – ТРУДОВІ ПОНЕВІР'ЯННЯ

29 вересня у прокат виходить програма «Світ за очі» (режисери: Якуб Пьонтек, Надія Парфан; країни: Україна, Польща; жанр: музичний, документальний, комедія; тривалість: 85 хвилин; дубляж: українські субтитри). У рамках програми відбудеться київський концерт гурту «Реве та Стогне», лекція Пьонтека на фестивалі «Гогольfest», а також серія показів-презентацій за участю режисерів збірки.

«Світ за очі» – програма з двох документальних комедій про закордонні трудові блукання музикантів та акторів. Перша історія – документальне роуд-муві української режисерки Н. Парфан про хлопців з гурту «Реве та Стогне», які поїхали на заробітки у Польщу. Друга стрічка – «Театр одного актора» польського режисера Я. Пьонтека про харизматичного невдачу-актора, що не може знайти роботу вдома та їде до Норвегії збирати картоплю.

КАРИНА ПРО МІГРАЦІЙНУ КРИЗУ

15 вересня на екрани українських кінотеатрів виходить фільм-володар «Золото ведмедя» Берлінського кінофестивалю – документальна картина «Море у вогні» Джанфранко Розі.

Розмірене життя на острові Лампедуза за останні десятиліття неабияк змінилося. Із давніх часів тутешні люди жили в одному ритмі з морем, але ось уже 20 років, як острів перетворився на «ворота» Європи, куди у пошуках свободи і кращого життя поспішають сотні тисяч біженців. Тікаючи від воєн, дискримінації та соціальних потрясінь, вони прагнуть примарного щастя у чужій країні.

Джанфранко Розі – один із головних документалістів у сучасному кіно. 2013 року його «Священна римська кільцева» стала першим в історії документальним фільмом, який удостоївся «Золото лева» Венеційського кінофестивалю. «Море у вогні» повторило цей успіх – уже у Берліні. Окрім того, стрічка про біженців була відзначена призом екуменічного (християнського) журі та премією від міжнародної правозахисної організації Amnesty International Film Prize. На батьківщині режисера картина номінована на 4 «італійських Оскара» – премії «Давид ді Донателло» за найкращий фільм, режисера, продюсера і монтаж.

Меріл Стріп, яка цього року була головою журі Берлінського фестивалю, зазначила, що «фільм є сміливою сумішшю документальних зйомок та авторської оповіді. Це актуальне, винахідливе й потрібне кіно». Картину про міграційну кризу гідно оцінив і прем'єр-міністр Італії Маттео Ренці, який приніс 27 копій фільму на засідання Європейської ради, де передав їх для голів урядів країн ЄС.

«Море у вогні» було вперше представлено українській публіці у рамках Одеського кінофестивалю, а 15 вересня картина виходить у кінопрокат. Фільм побачать глядачі у Києві, Одесі та Ужгороді. Покази відбуваються мовою оригіналу з українськими субтитрами.

Світлана СОКОЛОВА

На Національній кіностудії художніх фільмів імені О. Довженка відбулися урочистості з нагоди Дня українського кіно.

Із кінематографістами та юними учасниками Міжнародного фестивалю аудіовізуальних мистецтв «Кришталеві джерела», які привітали гостей урочистостей, зустрілися: міністр культури України Євген Нищук, директор Департаменту культури КМДА Діана Попова, голова Національної спілки кінематографістів України Сергій Трим-

бач та генеральний директор кіностудії Олесь Янчук.

Учасники зустрічі відвідали виставку «Історія українського кіно на кіностудії імені Олександра Довженка», переглянули документально-художню епопею «Костянтин Степанков. Спомини після життя» (фільм п'ятий) та поспілкувалися з режисером стрічки Віктором Олендером.

Свято цього року збіглося з днем народження класика кінематографа Олександра Довженка. Отож не випадково виступали біля пам'ятника майстру.

Порушуючи тему стану галузі, звичайно, говорили про війну та оборону, на яку потрібні

Незборима галузь

Євген Нищук та Олесь Янчук

кошти. Але Олесь Янчук, наприклад, не втрачає оптимізму: вірить у прийдешній мир, після якого фінансові потоки спрямують більше на культуру.

Євген Нищук розповів: виявляється, і в нелегкі часи влада не забуває про національну культуру та вшанування її кращих представників, які цього року були би ще і ювілярами. Якби були живі... І це мудро, бо всім зрозуміло, що культура і народна пам'ять також є зброєю, ідеологічною.

Міністр звернув увагу на факт присвоєння вулиці на Русанівці, де колись мешкав Іван Миколайчук, імені актора та повідомив: щойно розрізано

стрічку на місці закладання каменю майбутнього пам'ятника І. Миколайчукові. Не так давно встановлено пам'ятник на могилі Богдана Ступки, а в жовтні-листопаді має постати ще один пам'ятник артистові – біля театру імені Івана Франка. Такого ж пошанування потребує й постать Юрія Іллєнка (влітку в Каневі відкрито пам'ятну дошку).

Були озвучені й обнадійливі, але поки не затверджені плани: ймовірно, наступного року на зйомки фільмів буде виділено близько півмільярда гривень.

Фото авторки

Віктор Олендер

Захистіть арсенал раритетів

Нова експозиція – невелика частина надбань кіностудії – має стати початком унікальних показів. Якщо переживе зиму...

Виставку, розгорнуту в одному з павільйонів Національної кіностудії імені О. Довженка, продемонстрували гостям святкування Дня українського кіно.

«Ці надбання досягалися десятиріччями, – розповів генеральний директор кіностудії Олесь Янчук. – Ми їх оберігаємо і стежимо, щоб усі костюми, їхні унікальні деталі не просто перебували в нас на обліку, ми прагнемо, щоби про них знали, бо багато людей цікавиться кіностудією. Це лише поча-

ток, в нас достатньо території, щоб експозицію збільшити.

Тут представлені речі, які можуть використовуватися в кіно, і вже використовувалися раніше. Подивившись уваж-

но, люди згадають атрибутику улюблених фільмів. Деяким унікальним костюмам по 60–70 років. Є вбрання з фільму «Тіні забутих предків», карети, брички, інший реквізит.

Водночас є і проблеми. Це приміщення ніколи не опалювалося, тому треба думати і про це, також про те, щоб тут не було вогкості, а в результаті – руйнації речей. Але на це потрібні кошти. Нам кажуть: заробляйте самі, шукайте інвесторів. Вважаю, що державна студія повинна мати окрему програму».

«Бачите, тут килими справжні, вони мають історичну цінність. Параджанов колись привіз цілий сарай начиння, але при реконструкції під бульдозер усе пішло», – згадує оператор, режисер, педагог Сергій Лисецький, життя якого зі студією пов'язане з 1953 року.

Будуть влаштовуватися екскурсії – не прогавте!

редактор

Єлизавета ТАРАСОВА

україна і світ

ПОЕТИВ ІЗ ЧЕРНІГОВА НАГОРОДИЛИ У БІЛОРУСІ

Видатний поет Веніамін Блаженний (Білорусь)

Тетяна та Сергій Дзюби – відомі далеко за межами рідної Чернігівщини та України. Нещодавно вони стали лауреатами Міжнародної літературної премії імені Веніаміна Блаженного – у Білорусі.

Цього видатного поета практично не друкували за радянських часів, бо він був віруючою людиною і писав високодуховні вірші. Тепер добродія Веніаміна справедливо вважають класиком у його рідній країні. Він уже відійшов у вічність, тож на його честь створили почесну відзнаку, якою щороку нагороджують талановитих письменників із різних держав.

Головний організатор цієї престижної нагороди – популярний літературно-мистецький журнал «Новая Немига литературная», котрий виходить у Мінську. В № 4 (2016) означено видання успішно вийшли поетичні добірки Сергія і Тетяни. Підпис головного редактора цього популярного часопису, відомого поета Анатолія Аврутіна стоїть і на лауреатських дипломах.

«Це – виключно ініціатива наших друзів із Білорусі, – прокоментував міжнародну відзнаку письменник і журналіст, заступник головного редактора газети «Деснянська правда», президент Міжнародної літературно-мистецької Академії України Сергій Дзюба. – Та, звісно, ми щиро задоволені таким дуже приємним сюрпризом! Отож і далі активно розвиваємо українсько-білоруські стосунки.

Цього разу нас відзначили за нові книжки та публікації, зокрема, за чотири томик «Вірші 60-ма мовами світу», котрий побачив світ у Канаді, а також за вагомий внесок у сучасну літературу. Це – вже друга наша нагорода в Білорусі. Раніше Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Білорусь в Україні урочисто вручив нам у Чернігові, в музеї Михайла Коцюбинського, Почесні грамоти Спілки письменників Білорусі – за дієву перекладацьку та міжнародну творчу діяльність.

За 20 років завдяки нашій Академії вдасться «розкрутити» за кордоном 40–50 українських письменників, перекладачів та науковців. І це буде реально вікно у світ».

До речі, 20 вересня в Чернігівському літературно-меморіальному музеї М. Коцюбинського відбудеться презентація нової книжки – «Прощена неділя» знаної білоруської та української письменниці, журналістки і педагога з міста Прилук Лілії Бондаревич (Черненко). А вестиме презентацію редактор цієї справді цікавої та неординарної книжки – письменник Сергій Дзюба.

Ганна МАДЖУГА, заступник директора Чернігівської міської ЦБС

Частинка Кіото у столиці України

Єлизавета ТАРАСОВА

7 вересня Музей історії Києва перетворився на культурний центр Японії: там відкрилася фотовиставка «Кіото. Історія та сучасне життя стародавньої столиці», присвячена 45-й річниці дружби між Києвом та Кіото.

Того осіннього вечора атмосфера у музеї була, наче в маленькому мурашнику, адже на свято зібралося чимало прихильників японської культури. Дійство проходило у кількох залах та мало декілька етапів. Відкриття виставки ознаменувало шоу засновника стилю неокаліграфії, україн-

Богдан Пархоменко, майстер неокаліграфії

ського митця-каліграфу Богдана Пархоменка, який намалював ієрогліф, що означає «зв'язок», у конкретному випадку – між містами Київ та Кіото. Ця картина зайняла почесне місце в експозиції.

Цікаво, що Богдан перейняв японську традицію – обирати слово року і запровадив конкурс на слово в Україні. Музичний супровід забезпечили Two violins – унікальний дует юних скрипалів Іллі Бондаренка та Тетяни Жмендак. Шоу створило творчу атмосферу, яка налаштувала на сприйняття японської культури, та стало гарним початком відкриття виставки.

Приємно було почути вітальну промову від заступника голови місії, міністра-радника Посольства Японії в Україні

Відкриття виставки

ща їжа, а тому, що я японець, я не спілкуюсь українською, тому мені простіше і природніше бути в Кіото, – з гумором почав свою промову пан Харада. – Дружба між Кіото і Києвом є сильною, а буде супервою! До України я був у Ізраїлі, за півроку в Україні я її полюбив дуже сильно. 2017-ий буде роком Японії в Україні. Наше Посольство хотіло б зробити цей рік яскравим, цікавим та веселим».

Звісно, що панові міністру-раднику було складно читати українські слова, не всі він міг вимовити, але його спроба стала проявом поваги до українців та докором для тих громадян, які, живучи в Україні, досі не знають рідної мови...

«Ваша промова була напруженою емоційною для нас, – у захваті відзначила Діана По-

пова, директор Департаменту культури Київської міської державної адміністрації. – Ми робимо багато для того, щоб Японія стала ближчою: освітні та культурні проекти. А Ви нам щойно дали гарний урок, щоб ми вчили японську так, як ви українську».

В експозиції представлені фотографії міста Кіото, традиційна кераміка, текстиль, лаковані вироби. Роботи надзвичайно яскраві, вони передають дух японської культури. Невеличкий «острівець» столиці Японії у Музеї історії Києва – яскравий приклад продуктивних взаємовідносин держав, які мають давню історію та культуру.

Фото Варвари СУХЕНКО

інформуємо

Національна музична академія України імені П. І. Чайковського оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

Декан оркестрового факультету.

Вимоги до претендентів: вища освіта, науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю факультету. Стаж педагогічної роботи у вищих навчальних закладах освіти не менше ніж 5 років.

Декан історико-теоретичного, композиторського та іноземних студентів факультету.

Вимоги до претендентів: вища освіта, науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю факультету. Стаж педагогічної роботи у вищих навчальних закладах освіти не менше ніж 5 років.

Декан факультету народних інструментів.

Вимоги до претендентів: вища освіта, науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю факультету. Стаж педагогічної роботи у вищих навчальних закладах освіти не менше ніж 5 років.

Декан диригентського та вокального факультетів.

Вимоги до претендентів: вища освіта, науковий ступінь та/або вчене (почесне) звання відповідно до профілю факультету. Стаж педагогічної роботи у вищих навчальних закладах освіти не менше ніж 5 років.

Термін прийняття документів: протягом 30 днів з дня опублікування цього оголошення. До конкурсної комісії потрібно подати такі документи:

- заява на ім'я ректора про участь у конкурсі;
- заповнена особова картка;
- 2 фотокартки розміром 4x6 см;
- копії документів про освіту, вчені та почесні звання;
- копія трудової книжки;
- копії першої та другої сторінок паспорта громадянина України.

Документи слід надіслати до відділу кадрів НМАУ імені П. І. Чайковського за адресою: м. Київ, вул. Городецького, 1–3/11, Відділ кадрів; тел.: (044) 279–07–92, (044) 279–40–84.

З умовами конкурсу можна ознайомитись у відділі кадрів НМАУ імені П. Чайковського.

НА СТАРТІ «ГОГОЛЬFEST»

Із 16 до 25 вересня на Арт-заводі «Платформа» відбудеться Міжнародний фестиваль сучасного мистецтва «ГогольFest».

Програма фестивалю охопить понад 10 напрямків. В ній буде: театр, цирк, кабаре, опера, інструментальна музика, театр ляльок, медіа-арт, відео-арт, хореографія, 3 кінотеатри «Анестезія», «Лоботомія», «Хірургія», дитяча програма, арт-ярмарок «продажного мистецтва», укрсучарт, книжковий ярмарок, барахолка, спеціально розроблене для фестивалю гастрономічне меню і навіть підземний бункер в якості концертної зали.

На відкритті глядачі побачать «Шоу В.» – перфоманс нового типу від Владислава Троїцького, який поєднає багато жанрів: театр, музику, цирк, оперу, театр ляльок та медіа-арт. Звучатимуть нові пісні гурту Dakh Daughters. Після шоу відкриття – перфомансвіду проекту «Скульптурний цех» палаюча скульптура у супроводі 50 барабанщиків. Також у цей день о 20:00 відкриється візуальна програма фестивалю – кураторський проект відомого галериста Євгена Березницького Burn, Babylon.

Юлія НЕСТЕРЕНКО

Новий директор Львівської галереї

Тарас Возняк визнаний переможцем конкурсного добору на посаду генерального директора Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Возницького.

7 вересня у Міністерстві культури України відбулося друге засідання конкурсної комісії з конкурсного добору на посаду генерального директора Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Возницького.

Свої презентації проектів програм розвитку Львівської національної галереї мистецтв на один і п'ять років представили кандидати, які подали документи для участі у конкурсному доборі на посаду генерального директора мистецького закладу:

– Тарас Возняк – культуролог, редактор Незалежного культурологічного журналу «І», відомий громадський діяч та пам'яткоохоронець;

– Ігор Хомин – головний зберігач фондів Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Возницького, заслужений працівник культури України;

– Лариса Разінкова – виконавчач обов'язки генерального директора Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Возницького, доцент кафедри реставрації Львівської національної академії мистецтв, заслужений працівник культури України.

Заслухавши публічні презентації кандидатів, конкурсна комісія більшістю голосів визнала переможцем конкурсного добору на посаду генерального директора Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Возницького Тараса Возняка.

Голова конкурсної комісії Зеновій Мазурик, віце-президент Українського національного комітету Міжнародної ради музеїв (ICOM), прокоментував процедуру проведення кон-

курсу: «Щодо самої процедури конкурсу, все відбувалося згідно з законом. Є питання до самого закону, низка зауважень, які потребують удосконалення. Я як голова комісії дотримувалася усіх необхідних приписів і певний у тому, що конкурс відбувся відповідно до законодавства.

Кандидати цього конкурсу були гідні, але дуже цікаво було переможцю усі матеріали кандидатів проаналізувати: для того, щоби сформувавши синергетичне середовище, бо, на правду, це дуже великий об'єкт, який потребує подальшого розвитку».

На думку члена комісії Ігоря Пошивайла, виконавчача обов'язки директора «Меморіального комплексу Героїв Небесної Сотні – Музею Революції гідності», конкурс на посаду директора Львівської галереї пройшов досить вдало та успішно, оскільки є результат.

«Процедура конкурсу була не забюрократизована, не заформалізована і досить доброзичлива. Мені дуже імпонує, що конкурс сфокусований не на людях, які презентували сьогодні свої проекти, а на майбутньому самому національному закладу і його долі», – сказав пан Пошивайло.

Сам переможець конкурсного добору Тарас Возняк розглядає своє призначення у перспективі розвитку Львівської галереї: «Щодо свого призначення, то я розумію, наскільки це велика відповідальність. Передусім я хотів би подивитися на стан господарства, провести огляд, ревізії. Це досить тривалий процес, адже я бачу своїм завданням сформулювати якісно нову, дієву модель майбутньої інституції з таким великим потенціалом».

Прес-служба Мінкультури

ОГОЛОШЕННЯ про проведення конкурсного добору керівника державного підприємства «Львівський державний цирк»

Міністерство культури України, відповідно до Закону України «Про культуру», оголошує конкурс на посаду директора державного підприємства «Львівський державний цирк» (далі – Підприємство) (вул. Городецька, 83, м. Львів, 79016).

1. Строк приймання документів на участь у конкурсі.

Документи на участь у конкурсі приймаються з **05.09 до 04.10 2016 року.**

2. Початок формування конкурсної комісії.

Міністерство культури України (далі – Орган управління) розпочинає формування конкурсної комісії з **05.09.2016.**

3. Умови проведення конкурсу.

Обов'язковою умовою проведення конкурсного добору є його відкритість.

Представники засобів масової інформації та громадськості мають право бути присутніми на засіданнях конкурсної комісії під час проведення співбесіди з кандидатами, під час якої публічно презентуються запропоновані проекти програм розвитку Підприємства на один і п'ять років.

До участі у конкурсі не допускаються особи, які:

- визнані в установленому порядку недієздатними або їх дієздатність обмежена;
- мають судимість за вчинення злочину, якщо така судимість не погашена або не знята в установленому законом порядку, або на яку протягом останнього року накладалося адміністративне стягнення за вчинення корупційного правопорушення;

– є близькими особами або членом сім'ї керівників Органу управління.

Особа, яка бере участь у конкурсі, подає такі документи:

– заява про участь у конкурсі з наданням згоди на обробку персональних даних – відповідно до Закону України «Про захист персональних даних»;

– автобіографія, що містить прізвище, ім'я та по батькові, число, місяць, рік і місце народження, інформацію про громадянство, відомості про освіту, трудову діяльність, посаду (заняття), місце роботи, громадську роботу (у тому числі на виборних посадах), контактний номер телефону та адресу електронної пошти чи іншого засобу зв'язку, відомості про наявність чи відсутність судимості;

– копія документа, що посвідчує особу, копії документів про вищу освіту;

– два рекомендаційні листи довільної форми;

– мотиваційний лист довільної форми.

Зазначені документи надсилаються на пошту та електронну адресу: вул. І. Франка, 19, м. Київ, 01601; контактний телефон: (044) 234–21–12, Іванова Лілія Миколаївна; електронна адреса: sirkus@mincult.gov.ua.

Особа може подати інші документи на свій розсуд, які можуть засвідчити її професійні чи моральні якості.

Відповідальність за достовірність поданої інформації несе кандидат.

Публічні презентації проектів програм розвитку Підприємства на один і п'ять років кандидати презентують під час другого засідання конкурсної комісії.

Проект програми плану розвитку закладу культури на один рік має містити:

- пропозиції щодо виконання Підприємством результативних показників фінан-

сово-господарської діяльності та їх поліпшення у порівнянні з попереднім роком;

– детальний першочерговий план розвитку Підприємства;

– очікувані результати.

Проект плану розвитку закладу культури на п'ять років має містити:

– аналіз поточного стану діяльності Підприємства;

– перспективи розвитку Підприємства, заходи з виконання завдань та результати аналізу можливих ризиків, поліпшення техніко-економічних та фінансових показників закладу культури, підвищення його конкурентоспроможності;

– пропозиції щодо залучення інвестицій для розвитку Підприємства та щодо очікуваної динаміки поліпшення результативних показників фінансово-господарської діяльності Підприємства тощо;

– очікувані результати.

Також план розвитку Підприємства на п'ять років може містити:

– план реформування Підприємства;

– шляхи інтеграції Підприємства у світовий культурний процес;

– додатки.

4. Строки проведення конкурсу.

Конкурсний добір починається **05.09.2016** та закінчується не пізніше **05.11.2016.**

5. Вимоги до кандидатів для участі у конкурсі.

Кваліфікаційні вимоги:

- вища освіта;
- стаж роботи у сфері культури не менше трьох років;
- володіння державною мовою;
- здатність за своїми діловими і моральними якостями, освітнім і професійним рівнем виконувати відповідні посадові обов'язки.

Головний редактор
газети «Культура і життя»
Євген БУКЕТ

краєзнавство

І УКРАЇНЬКА ІСТОРІЯ, Й ІСТОРІЯ ЄВРОПИ

Під час презентації

Володимир Святненко є, мабуть, найвідомішим дослідником історії Брусилівського краю. Багато років він присвятив роботі з архівами, в результаті чого днями вийшла друком його нова, вже четверта книга «Старожитності Здвижень-краю».

Мене в цій книзі найбільше вразила, якщо говорити сучасною мовою, історія внутрішньої європейської міграції, яка показує, наскільки тісними були зв'язки тодішньої Західної Європи з українськими землями. Історія німецьких колоній на Брусилівщині, історія мігрантів зі Східної Пруссії та інших земель – це одночасно й українська історія, й історія Європи.

Виступає аматорський колектив «Соловонька»
Соловіївського будинку культури

Думаю, що це видання підштовхне уважного читача до трошки іншого, більш об'ємного погляду і на сьогоднішню Україну. Взагалі, коли береш в руки таку книгу, як «Старожитності Здвижень-краю», то розумієш, наскільки багатою на історію є наша українська земля і наскільки важлива робота таких відданих своїй справі краєзнавців і письменників, як Володимир Святненко.

Андрій КУРКОВ

Євген БУКЕТ

Далеко не кожне велике місто України може похвалитися бодай кількасотсторінковою ґрунтовною краєзнавчою розвідкою.

Часто-густо інформаційні відомості про край обмежуються невеликим буклетом, а іноді й просто історичною довідкою. Але все це точно не про Брусилів. Адже днями в райцентрі на Житомирщині презентували уже четверту книгу знаного краєзнавця Володимира Святненка – «Старожитності Здвижень-краю».

На презентацію, що відбулася в актовій залі агрофірми «Брусилів», завітали відомі українські письменники, поети, краєзнавці, шанувальники історії та старожитностей, громадські діячі Житомирської області, представники обласної й очільники районної влади. Зокрема, гостями заходу були: відомий український письменник, голова видавничої ради Національного газетно-журнального видавництва Андрій Курков, який часто навідується до села Лазарівка на Брусилівщині; відомий український поет, заслужений діяч мистецтв України Микола Луків, автор переднього слова до книги «Старожитності Здвижень-краю»; голова Житомирської обласної організації Національної спілки письменників України Михайло Пасічник; директор Національного науково-дослідного інституту українознавства МОН України Богдан Галайко; голова Брусилівської районної організації Всеукраїнського то-

Володимир Святненко

вариства імені Івана Огієнка Василь Сташук; голова Брусилівської районної державної адміністрації Анатолій Шишковський; голова Брусилівської районної ради Ніна Рафальська.

«Старожитності Здвижень-краю» – значно доповнене й уточнене перевидання першого тому краєзнавчої трилогії Володимира Святненка «Рідний край над Здвижень-рікою». У цій серії побачили світ книги «Відлуння сивої давнини» (2010), «У терновому вінку» (2012), «Дві Великі Перемоги» (2015). Окрім того, Володимир Григорович є автором книжки «Брусилів. Літопис 1980-х років» (2016), відомим поетом, постійно публікується в періодиці.

Як зазначив автор, книга «Старожитності Здвижень-краю» – ода рідній Брусилівщині, з її мальовничими краєвидами густих лісів, зелених луків, чистих, кришталевосріблястих озер, прохолодних, оповитих тінними алеями ставків і, звичайно, прадавньої літописної річки Здвиж (Здвижень), яка бере тут початок.

У монографії здійснено комплексний аналіз старожитностей окремої історико-етнографічної області сучасної України – Припілься, яку автор називає Здвижень-краєм. На основі об'ємного фактажу археологічних досліджень, антропологічних матеріалів, архітектурно-мистецької спадщини, літописів, архівних документів та інших письмових джерел – висвітлено процес формування та розвитку краю від часів зародження людської цивілізації до початку ХХ століття. Важливі історичні події

та їхня роль і значення у контексті загальноукраїнської історії представлені в хронологічній послідовності.

Значну увагу приділено давньоруському періоду історії Брусилівщини. Зокрема, на основі стародруків, архівних матеріалів, знайдених артефактів під час археологічних і краєзнавчих розвідок автор встановив точне місцезнаходження літописного міста Київської Русі – Здвиженьська, знищеного монголо-татарами. У презентованій праці гіпотеза автора, вперше озвучена 2010 року в книзі «Відлуння сивої давнини», підкріплена польовими дослідженнями й описом археологічних знайодок останніх років.

Урочистий захід супроводжувався виступом місцевих співаків – Ольги Скуратівської і Валентина Ковалю, жіночого дуету Брусилівського будинку культури – Тетяни Лаворчук і Ксенії Федішиної, аматорського колективу «Соловонька» Соловіївського будинку культури.

Для всіх присутніх на презентації – рідних, друзів, земляків і гостей – Володимир Святненко є прикладом мужності, патріотизму, оптимізму та енергійності. Адже, незважаючи на те, що прикутий до інвалідного візка, зробив для краю надзвичайно багато.

Його остання ініціатива, яку озвучив просто на презентації, – започаткування з наступного року районної народної краєзнавчої премії імені Яцька Бутовича. Положення про премію вже розроблене і найближчим часом буде затверджене районною радою.

Фото Карини НАГОРНОЇ

Газета «Культура і життя»

№ 38 (4713), 16 вересня 2016 р.

Виходить із 7 жовтня 1923 року
Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 1026 від 26.10.94 р.

Засновники

Міністерство культури України, Український комітет профспілки працівників культури, редакція газети

Головний редактор

Євген БУКЕТ

Адреса редакції

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498-23-62
cultandlife@gmail.com

Видавець

Національне газетно-журнальне видавництво

Генеральний директор

Андрій ШЕКУН

Видавнича рада

Андрій КУРКОВ (голова), Анатолій СЕРИКОВ (заступник голови), Андрій ВАСЮК (секретар ради), Олег ВЕРГЕЛІС, Богдан ГАЛАЙКО, Віктор фон ЕРЦЕН-ГЛЕРОН, Юрій ЗУБКО, Ростислав КАРАНДЄЄВ, Олексій КОНОНЕНКО, Наталія МУСІЄНКО, Юрій ПЕРОГАНІЧ, Андрій ШЕКУН

Адреса видавництва

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498-23-65

Дизайн та верстка

Сергій ЗАДВОРНИЙ

Поліграфічний комбінат
ТОВ «Типографія "Від "А" до "Я"»
м. Київ, вул. Колекторна, 38/40
Тел.: (044) 563-18-04, 562-28-51
Розповсюдження і реклама
Тел.: +38 (044) 498-23-64;
+38 (097) 111-17-56

Редакція не публікує колективні листи та звернення
Публікуючи проблемні матеріали, редакція, окрім спеціально обумовлених випадків, подає лише авторський погляд.

Передрук і відтворення текстових та ілюстративних матеріалів «Культури і життя» – тільки з письмового дозволу редакції.

© «Культура і життя», 2016

ПЕРЕДПЛАТА НА ГАЗЕТУ ТРИВАЄ

Передплатна ціна на 2016 р.:
1 місяць – 19,22 грн; півріччя – 115,32 грн
У передплатній ціні враховано вартість доставки до вашої поштової скриньки і вартість оформлення абонементу.
Передплатний індекс
60969

Медіа-портал «Культура»: <http://cultua.media>

Наклад 5 000

Ціна
договірної

